

*Et kvalitativt studie om  
hvordan minkavlere ople-  
vede aflivningen af deres  
besætning, samt om det har  
påvirket dem efterfølgende*

Rapportens samlede antal tegn  
(med mellemrum & fodnoter): 111.983 max  
Svarende til antal normalsider à 2400 tegn: 46,7 s

Bibi Pedersen, Studienummer: 20134278

Vejleder: Christina Morh Jensen

10. Semester, Psykologi,  
Kandidatspeciale i Psykologi

Aalborg Universitet  
Dato: 28.05.2021

# Abstract

*Objective:* Caused by an increase in a mutated variation of Covid19 virus at mink farms the Danish Government decided to euthanize all minks and that no breeding or animal husbandry of minks is to take place again until 2022.

The purpose of this study is to investigate how the mink farmers experienced the announcement that all Danish minks had to be euthanized and if it had any impact on the mink farmers in the time thereafter.

*Method:* This is a qualitative study using a phenomenological approach including empirical data from interviews with three mink farmers. The interviews focused on how the mink farmers reacted to the announcement that their minks had to be euthanized, and how they afterwards experienced the euthanization of their own minks. Also the interviews focused on how the mink farmers felt at the time of the interviews which took place six months after the euthanizations.

The interviews were recorded, transcribed, and analyzed via the thematic analysis method Interpretative Phenomenological Analysis (IPA)

*Results:* Via the analysis I identified three themes. Theme no. 1 being the informants not only seeing breeding minks as their work, but also as their hobby and lifestyle including values like minks being treated properly. Theme no. 2 was the informants reaction to the announcement that all minks had to be euthanized. The informants reacted differently, as one of the informants experienced himself as a robot for several days, the second informant had a shock and felt as if he was participant in a show, whereas the third informant considered his opportunities and thereafter went on with the euthanization of his breed. A mutual reaction among the informants was that they did not understand or comprehend the decision taken by the Danish Government. Theme no. 3 was how the mink farmers felt six months after having euthanized their minks. All informants mentioned that they would rather have kept their minks compared to having any kind of economic compensation, as they miss their minks every

day. Also, after these six months all informants still felt an anger towards the Danish Government and especially the Prime Minister.

*Conclusion:* The study shows that the announcement to euthanize all minks left the informants in a state of shock or anger and with a mutual lack of understanding the decision. Six months after the euthanization the informants still had an anger towards the Danish Government and especially the Prime Minister. This indicates that the experience is stuck in the informants and emotionally it is still difficult for them. Comparing the immediate reactions to the announcement with the anger of the informants, and also compared with the emotional state of the informants six months later, the indication is that the informants have experienced a traumatic crisis, which is still affecting them six months after the announcement of the government.

# Indholdsfortegnelse

<b>INDLEDNING</b> .....	<b>1</b>
PROBLEMFOMULERING .....	1
AFGRÆNSNING .....	2
<b>TEORI</b> .....	<b>3</b>
STRESS, LIVSKRISE OG TRAUMATISK KRISE.....	3
<i>Fra stress til krise</i> .....	3
<i>Definition af livskrise og traumatisk krise</i> .....	4
LANDMÆNDS TRIVSEL.....	5
<i>Definition af trivsel og trivselsproblemer</i> .....	5
<i>Trivsel hos landmænd</i> .....	6
MINKAVLERES FORLØB .....	7
<i>Lave skindpriser, men nu skulle det vende</i> .....	7
<i>Tiden op til pressemødet</i> .....	8
<i>Pressemødet</i> .....	9
<i>Dagene efter pressemødet</i> .....	10
<i>Opsamling</i> .....	10
SYSTEMATISK REVIEW .....	11
<i>Indledning til det systematiske reviews</i> .....	11
<i>Metode af det systematiske review</i> .....	12
Inklusions- og eksklusionskriterier.....	12
Informationskilder og søgestreng .....	12
Udvælgelse af studierne.....	12
<i>Resultater af det systematiske review</i> .....	14
Karakteristika over inkluderede studier.....	14
Resultat af angst, depression og posttraumatisk stress belastning.....	15
Resultat af trivsel og støtte .....	16
<i>Konklusion af det systematiske review</i> .....	17
<b>METODE</b> .....	<b>20</b>
VIDENSKABSTEORI.....	20
<i>Fænomenologi</i> .....	20
Intentionalitet, livsverden og 'den naturlige indstilling' .....	20
Essensen ved fænomenologien.....	21
<i>Specialets fænomenologiske undersøgelse</i> .....	22
HVORFOR KVALITATIVT STUDIE OG SEMISTRUKTURERET INTERVIEW?.....	22

DESIGNET BAG SPECIALET: REKRUTTERING, INTERVIEW OG TRANSSKRIFTION.....	23
Rekruttering af informanter .....	23
Bag om interviewene .....	24
Overvejelser under interviewene .....	24
Transskription.....	25
ANALYSERING AF INTERVIEWMATERIALET .....	26
<b>ANALYSE.....</b>	<b>27</b>
ARNE.....	27
<i>Minkenes betydning og distancering fra følelser</i> .....	27
<i>Tab af kontrol</i> .....	29
<i>Seks måneder efter</i> .....	30
<i>Støtte</i> .....	31
BENT .....	32
<i>Minkavls betydning og aflivningerne</i> .....	32
<i>Seks måneder efter</i> .....	33
<i>Forstår, men alligevel ikke helt</i> .....	35
<i>Støtte</i> .....	35
CARL.....	36
<i>Uforstående overfor beslutningen</i> .....	36
<i>Minks betydning for Carl</i> .....	37
<i>Tab af kontrol</i> .....	38
<i>Seks måneder efter</i> .....	39
OPSAMLING .....	40
<b>DISKUSSION .....</b>	<b>41</b>
ANALYSENS FUND .....	41
<i>Minkavls betydning</i> .....	41
<i>Oplevelse og reaktion på pressemødet</i> .....	42
<i>Reaktioner seks måneder efter</i> .....	44
<i>Hvorfor reagerede informanterne?</i> .....	45
<i>Mistillid og forståelse</i> .....	46
<i>Kvantitative studier vs. Kvalitative studier</i> .....	47
DISKUSSION AF SPECIALETS FORSKNINGSKVALITET .....	48
<i>Validitet</i> .....	48
<i>Reliabilitet</i> .....	49
<i>Generaliserbarhed</i> .....	49
VIDERE FORSKNING OG PRAKSIS IMPLIKATIONER .....	50
<i>Videre forskning</i> .....	50

<i>Praksisimplikationer</i> .....	51
<b>KONKLUSION</b> .....	52
<b>REFERENCELISTE</b> .....	54

**Bilag 1** - Søgestreng

**Bilag 2** - Tabel over karakteristika af studier inkluderet i reviewet

**Bilag 3** - Tabel over angst, depression og post traumatisk stres belastning

**Bilag 4** - Tabel over trivsel og støtte

**Bilag 5** - Interviewguide

**Bilag 6** - Briefing

**Bilag 7** - Transskription 1, Arne

**Bilag 8** - Transskription 2, Bent

**Bilag 9** - Transskription 3, Carl

---

# Indledning

Dette speciale tager udgangspunkt i hændelsesforløbet omhandlende minkavlere og aflivningen af deres minkbesætninger.

I juni 2020 blev der for første gang konstateret smitte hos mink i Danmark (danske-minkavlere.dk, 2020). Smitten spredte sig til andre minkfarme, og der blev indsat forebyggende tiltag for at inddæmme smitten blandt minkfarmene. I løbet af efteråret fortsatte smitten med at stige, og derfor meddelte regeringen via et pressemøde d. 4. november 2020, at alle mink skulle aflives grundet frygt for Covid-19 smitte i samfundet og grundet en ny variation af Covid-19, der blev fundet i smitten fra mink til mennesker (Statsministeriet, 2020).

Regeringen beslutning betød, at der ikke måtte være opdræt af mink samt produktion af minkskind i Danmark frem til 2022 (retsinformation.dk, 2020).

Det midlertidige forbud af minkavl medførte, at alle minkavlere i Danmark skulle aflive deres mink, og fra diverse interviews i radio, tv, aviser mm. får man indtryk af, at begivenhederne har haft en stor indflydelse på de danske avleres liv og hverdag.

Det er en alment menneskelig reaktion på store livsændringer at opleve begivenheder eller situationen som uforstående, uhåndterlige og med store følelser af vrede (Axelson, 2010). Spørgsmålet er hvordan minkavlerne oplevede beskeden om, at alle mink i Danmark skulle aflives, og om det stadig har betydning for dem seks måneder efter? Disse spørgsmål kalder på et kvalitativt studie, der kan bidrage til en dybere kendskab i minkavlerens oplevelse og deres forståelse af begivenhederne. Videre kan det give et indblik i hvilken påvirkning aflivningen af minkbesætningerne har haft på minkavlerne, og i så fald hvordan. Dette leder mig frem til specialets problemformulering:

## *Problemformulering*

*Hvordan har minkavlere i Danmark oplevet beskeden om at alle mink skulle aflives, samt hvordan har det påvirket dem seks måneder efter?*

---

## *Afgrænsning*

Formålet med specialet er at udføre et teoretisk og empirisk forankret studie af, hvordan danske minkavlere oplevede aflivningen af deres besætninger og hvordan det har påvirket dem seks måneder efter. Jeg har valgt at afgrænse specialet til at fokusere på minkavlere, der har deres egen minkfarm, og dermed udelukker jeg medarbejdere, der arbejder på minkfarme. Dette er for at belyse minkavlerens oplevelser, idet aflivningerne vil være af større betydning for ham end for en medarbejder, der arbejder på farmen. Fokusset i dette speciale bliver som nævnt minkavleres oplevelse, og for at afgrænse mig til det, vælger jeg at udelukke ægtefæller og børns oplevelse af begivenhederne, da det vil medføre en anden vinkling til specialet end fokusset er her.



---

# Teori

I dette afsnit vil jeg redegøre for specialets teoretiske fundament. Teoriafsnittet er inddelt i to dele. I første del redegøres der for stres, livskrise og traumatisk krise, der efterfølges af en redegørelse for trivsel og landmænds trivsel, hvortil minkavlere karakteriseres under. Herefter redegøres der for minkavlernes forløb, der starter ud med et afsnit om, at der har været varierende skindpriser på minkpels, hvilket er for at få et indblik i nogle økonomisk hårde år for minkavlerne før 2020. Herefter vil forløbet fortsætte med indblik i, hvad der skete i månederne op til pressemødet, selve pressemødet, samt dagene efter pressemødet. Dette er for at give den nødvendige baggrundsviden, der skal til for at forstå minkavlernes situation.

Anden del af teoriafsnittet vil omhandle et systematisk review over landmænds (med dyrehold) påvirkning af andre epidemier som mund-og-klov-syge og fugleinfluenza, hvor besætninger med inficerede dyr blev aflivet grundet bekymring for videre smitte til andre besætninger. Formålet er et give et indblik i hvilken viden der er på området.

## *Stress, livskrise og traumatisk krise*

I dette afsnit redegøres der for, hvordan stress kan udvikle sig til en krise. Efterfølgende redegøres der for, hvordan en livskrise og en traumatisk krise adskiller sig fra hinanden, samt hvilke reaktioner der er til kriserne. Hensigten er at give et teoretisk indblik i hvilke reaktioner individer kan have på begivenheder, der opleves som en stress, livskrise eller som en traumatisk krise.

### Fra stress til krise

Stress er et pres på individet, der kan skabe belastninger hos individet, fordi kroppen kommer i alarmberedskab, hvortil stresshormoner udskilles (Cullberg, 2007). Stress defineres som en psykologisk eller fysiologisk reaktion på indre eller ydre belastninger og udløses i situationer, hvor individet oplever, at situationen kræver mere end individet har ressourcer til (Axelson, 2010; Dulmus & Hilarski, 2003).

Nogle belastninger er moderate, men hvis belastninger lagres som spændinger over længere tid, kan de forværres og bringe individet ud af balance, og hvis tilstanden

---

ikke ændrer sig i en positiv retning, kan ubalancen gå over til at blive en krise (Axelson, 2010).

Stres belastninger kan udløses af at have travlt, ved at have for mange opgaver, konflikter med overordnede, konflikter i familien, sygdom hos sig selv eller i nærmeste familie, samt økonomiske udfordringer (Møhl & Simonsen, 2010). Med stres symptomer som øget irritabilitet, træthed, maveproblemer, hovedpine, hjertebanken og søvnproblemer (Cullberg, 2007).

## Definition af livskrise og traumatisk krise

Krise og traume anvendes på mange forskellige måde. Her i specialet skelnes de to begreber ved at se på livskriser og traumatiske kriser.

Krise kommer fra det græske ord *krisis* og betyder pludselig ændring i ens livsvilkår. Livskriser er udviklingskriser, som dødsfald i nærmeste familie eller overgange fra én livsfase til en anden (f.eks. når børn flytter, pensionsalder m.m.) (Videbech, Kjølbye, Sørensen & Vestergaard, 2018). Reaktionen på en livskrise starter med et forløb med stressreaktioner og primitive forsvarsmekanismer, hvorefter individet tilpasser sig den nye situation, og derefter lever videre under de nye omstændigheder (Videbech et al., 2018). Reaktionen på krise kan være nedsat appetit, søvnproblemer, dårligt humør, vrede og social tilbagetrækning. For de fleste vil krisereaktionerne blive mindre i løbet af to måneder, hvor individerne vil være følelsesmæssigt stabile efter seks måneder (Axelson, 2010).

En traumatisk krise er en situation, der ligger uden for vores normale hverdagsliv. Ofte indebærer den at individet er i livsfare, hvor individets fysiske eksistens trues, men det kan også være en alvorlig trussel mod individets grundlæggende behov og værdier, som f.eks. en trussel mod individets sociale identitet, tryghed eller mål i livet. Traumatiske kriser er ofte pludselige og kan opleves som urimelige og uretfærdige. Eksempler på en traumatisk krise er naturkatastrofer, ulykker og voldshandlinger (Axelson, 2010).

Reaktioner på en traumatisk krise er store følelsesmæssige reaktioner som overvældethed, frygt, irritabilitet og hidsighed, samt nedsat kontrol over ens adfærd. Dertil kommer også at et traume ofte medfører erindringsbilleder i individets drømme (Axelson, 2010). Reaktionen er forskellige fra person til person, men mange beskriver, at de under en traumatisk krise oplevede begivenheden som passive tilskuere

---

til en film eller som stående bag en glasrude, hvilket er tegn på, at individets psykiske forsvar er sat ind for at individet kan udholde de følelsesmæssige reaktioner, han eller hun møder i situationen (Videbech et al., 2018).

Afslutningsvis er det værd at nævne, at en begivenhed hverken behøver være en stressbelastning, krise eller en traumatisk krise i sig selv, men at individets opfattelse af begivenheden, individets personlighed, samt situationens kontekst afgør, hvordan udfaldet opleves af individet, samt hvordan det påvirker individet (Dulmus & Hilar-ski, 2003). Dermed bliver det nødvendigt at tale med det enkelte individ om, hvordan netop den person oplevede den omhandlende begivenhed, samt hvordan det efterfølgende påvirkede individets liv, for derefter at kunne afgøre, om det blev oplevet som en stres belastning, en livskrise eller en traumatisk krise.

## *Landmænds trivsel*

I dette afsnit redegøres der for hvad trivsel er, hvilke behov der skal opfyldes for at være i trivsel, samt hvad der kan bringe individer ud af trivsel.

Herefter redegøres der for trivsel hos landmænd, hvilket er fordi landmænd har mange lighedspunkter med minkavlere, hvilket gør at trivsel for landmænd også kan ses som trivsel for minkavlere. Endvidere er der flest mandlige minkavlere (C. Mohr, personlig kommunikation, d. 21.05.21), hvilket medfører at der i afsnittet tages udgangspunkt i en mandlig landmand.

## Definition af trivsel og trivselsproblemer

Trivsel defineres som evnen til at håndtere modgang og mestre hverdagens problemer (White, 2010). For at være i trivsel skal individets grundlæggende behov imødekommes, endvidere skal individet have en fornemmelse af at have et formål med livet, føle sig i stand til at opnå personlige mål og være en del af samfundet. Trivslen hos individet forstærkes af at have støttende relationer, et godt helbred og økonomisk sikkerhed (Crimes & Enticott, 2019). Mindre eller vedvarende bekymringer kan skabe mistrivsel hos individet, hvis det hæmmer individets håndtering af modgang eller hæmmer individet i at opfylde behovene for trivsel. Eksempler på sådanne bekymringer kan være problemer i relation til andre, overbelastning på arbejde, økonomiske problemer eller sygdom. Reaktionen til bekymringerne er vedvarende uro,

---

irritation og nedtrykthed (Axelson, 2010). Hvis bekymringerne fortsætter over længere tid, så kan de, som nævnt i tidligere afsnit, føre til stres belastning hos individet.

## Trivsel hos landmænd

En landmand er karakteriseret som en maskulin mand, der kan klare hårdt fysisk arbejde, en mand, der samtidig besidder stor udholdenhed og har et rationelt hoved, der kan overkomme modgang via evnen til at tilpasse sig. Endvidere er landmænd stolte, uafhængige og selvhjulpne mennesker (Liepins, 2000; Mitra et al, 2009). Dette er egenskaber landmænd benytter sig af, idet arbejdet som landmand betyder at være i et erhverv der kræver, at han skal kunne håndtere stressfulde begivenheder. Faktorer, der kan være stressende for en landmand, er økonomisk usikkerhed, lav indkomst, manglende adskillelse af arbejde og fritid og lange arbejdstider (Hall et al., 2004). Ud over at erhvervet kan have mange stres faktorer, så bidrager erhvervet også til landmændenes trivsel i glæden ved at arbejde med dyr, samt muligheden for fortsat at arbejde med dyr (Crimes & Enticott, 2019). At være landmand indebærer et sæt af værdier, som det at kunne klare sig selv, en familiebedrift hvor børn deltager i arbejdet på farmen, samt værdien i at føre landbruget videre igennem generationer. Endvidere er det værdier som en stærk arbejdsmoral og modstand mod forandring (Hall et al., 2004).

Dette billede af landmænd som stolte mennesker, der ikke søger hjælp, understøttes af at landmænd er mere repræsenteret ved fysiske symptomer end ved psykiske symptomer. Dette indikerer, at der er forskel på hvilken form for hjælp landmænd søger, hvor det er nemmere for landmænd at søge hjælp for fysiske skavanker end deres psykiske (Booth, Briscoe & Powell, 2000). Ifølge Robertson, Elder og Coombs (2010) kan en forklaring på dette være grundet en stigmatisering, der er forbundet med skammen i at blive set som en, der ikke kan mestre situationen. En stigmatisering, der ifølge Roberston et al. (2010) er særlig udbredt på landet, grundet den stolthed og selvstændige kultur, der er der (Robertson, Elder & Coombs, 2010). Dermed kan landmanden stolthed og frygten for at fejle resultere i, at han skjuler eller underspiller sine følelser, og dermed ikke gør brug af psykologisk hjælp, idet landmandens frygt for at blive dømt som svag kan være stor (Conrad & Warwick-Booth, 2010; Mitra et al., 2009). Ud over at kulturen kan resultere i at landmanden ikke får

---

søgt hjælp, og dermed kan risikere at gå alene med sine bekymringer, så er kulturen samtidig af stor styrke for landmanden, idet den styrker ham til at klare sig selv i økonomiske og personlige udfordrende tider (Robertson et al., 2010).

Trivsel for landmænd er dermed blandt andet knyttet til det at kunne klare sig selv økonomisk og glæden ved at gå med dyr, samt af at have en familiebedrift.

Landmænd fremstilles her som mennesker, der er vant til at håndtere flere stressende faktorer, og som mennesker, der har svært ved at søge hjælp, hvis de oplever trivselsproblemer.

## *Minkavlernes forløb*

I dette afsnit starter jeg med at se på, hvordan priserne på skind har varieret igennem tiden. Herefter gives et indblik i minkavlernes forløb igennem 2020, der bidrager med en forståelse for minkavlernes situation, samt giver den nødvendige baggrundsviden til indsamlingen af specialets empiri.

### Lave skindpriser, men nu skulle det vende

I efteråret 2020 var der 1147 minkfarme i Danmark (Fødevarestyrelsen, 2020), bestående af både heltids og deltidsminkavlere, hvoraf der var ca. 2.600 fuldtidsbeskæftigede arbejdere (Erhvervsministeriet, 2021). Dette var et fald af fuldtidsbeskæftigede siden 2013, hvor det sidste overskudsår var, med et salg på 600 kr. pr. skind. (Hohnen, 2020; Erhvervsministeriet, 2021). Gennemsnitligt koster det ca. kr. 250–290 at producere et skind, men siden 2013 har det været en underskudsforretning (Garby-Holm, 2020).

Efter flere år med lave priser var 2020 året med forventning om, at skindpriserne ville stige igen, hvilket skyldtes at der generelt var mindre produktion af mink i verden (Høyer, 2019). Grundet Covid-19 og de dertilhørende rejserestriktioner betød det, at de første to auktioner i Danmark blev aflyst, hvortil minkavlerne ikke kunne sælge deres skind (Kopenhagen Fur, 2020). Den tredje auktion blev afholdt online, hvilket betød at minkavlerne kunne sælge deres skind, men det blev uden den forventede prisstigning. I stedet blev skindene i juli 2020 solgt til 160 kr. pr. skind, hvilket ikke var set lavere siden 1999 (Steffensen, 2020).

---

Dermed ses et erhverv, der er vant til at værre presset økonomisk. Et erhverv, der har opbrugt deres likviditet grundet hårde økonomiske år, men med en tro på at det skulle vende i 2020, hvilket ikke blev tilfældet. I stedet kom der yderligere pres på minkavlernes likviditet.

## Tiden op til pressemødet

I juni 2020 besluttede den danske regering, at den første minkbesætning skulle aflives grundet påvist Covid-19 smitte på to danske minkfarme (Statsministeriet, 2020). I august beslutter regeringen, at smittede mink alligevel ikke skal aflives, idet risikoen for smittespredning er minimal (detgrønnemuseum.dk). Dette ændrede sig igen, idet smitten fortsatte med at sprede sig, trods det at retningslinjer var sat ind for at inddæmme smitten (Bach, 2020). Den 1. oktober 2020 meddelte Fødevareministeren, at smittede besætninger igen skulle aflives, samt skulle minkbesætninger inden for en zone af 7,8 km fra den smittede gård også aflives. Det ramte omkring 100 besætninger (Fødevareministeriet, 2020a).

De ikke-smittede besætninger måtte minkavlerne gerne aflive selv, men de smittede besætninger måtte minkavlerne ikke selv aflive. I stedet kom der et aflivningshold udsendt af Fødevarestyrelsen og foretog aflivningerne, hvilket ikke gik ubemærket hen. Medierne kom frem med beretninger om smittede løsslupne mink på farmene efter at Fødevarestyrelsen havde været forbi, samt historier om at Fødevarestyrelsen havde efterladt fire mink i samme bur. Dette havde resulteret i at minkene var begyndt at bide og rive i hinanden for at fastlægge deres hierarki, hvilket ifølge minkavlere er dyreplageri. Disse historier gav indikationer af at aflivningsholdet fra Fødevarestyrelsen ikke var vant til at håndtere mink (Thomsen, 2020). Ud over problemer med selve aflivningerne, kom det også frem i medierne d. 1. nov., at Fødevarestyrelsen havde yderligere et problem med at få containere. Enten manglede der containere, så aflivede mink blev efterladt fremme, eller også kunne fyldte containere ikke blive afhentet, hvortil væske sivede ud af containerne, idet minkene svulmede op på grund af den gas, de var blevet aflivet med (Helms, 2020).

Beslutningen om, at det ikke kun var smittede besætninger, men også besætninger inden for en zone af 7,8 km, skabte ikke alene frygt for minkavlernes egne besætninger, men også frygt for smitte hos nabobesætninger, samtidig med at minkavlerne

---

kunne risikere at være skyld i at andre avlere mistede deres raske besætninger (Reintoft, 2020).

Frygten for at få smitte ind på gården var årsag til bekymringer hos minkavlere, der begyndte at passe endnu mere på, idet smitte kunne blive fatal for dem og deres naboer. For familier med børn, hvor det ikke var muligt at leve helt isoleret, grundet øget smitterisiko fra skole og uddannelser, delte familierne sig op og levede derfor midlertidigt hver for sig for at mindske smitterisikoen til farmen (Kold, 2020). Dette indikerer, at minkavlere gjorde hvad de kunne for at holde smitten nede.

## Pressemødet

Minkavlere blev gentagne gange udstillet i medierne for ikke at gøre nok for at holde smitten nede (Gammelgaard, 2020; Abrahamsen & Andersen, 2020). Derudover ville partier som SF og Enhedslisten have afviklet minkerhvervet i Danmark, ligesom det blev set i Holland og Frankrig (Jungersen & Frydendahl, 2020).

D. 28. okt. var Fødevareminister Mogens Jensen i samråd, hvor han slog fast, at aflivningsstrategien med at mink inden for zone af en smittet besætning skulle aflives, ikke var startet for at forbyde minkavl i Danmark (Ritzau, 2020). Dette ændrede sig dog én uge efter samrådet, da pressemødet d. 4. november (efterfølgende omtales det som pressemødet) kom med meldingen om, at alle mink skulle aflives i Danmark (Statsministeriet, 2020). Baggrunden for regeringens beslutning var, at Covid-19 smitten fortsat steg blandt minkfarme og ud i samfundet (SSI, 2020). Dertil kom også at prøver fra SSI viste, at Covid-19 havde muteret til en ny variation (Cluster 5), som potentielt kunne svække den kommende vaccine, der ikke var færdigudviklet på daværende tidspunkt (Sonne & Brix, 2020), og som ville få betydning for hele verdens håndtering af Covid-19 (Statsministeriet, 2020). Derfor mente regeringen, at det krævede hurtig handling og drastiske beslutninger, som f.eks. at aflive af alle mink. Det, at der skulle hurtig handling til, gjorde, at regeringen indførte en tempobonus på 20 kr. pr. skind for at sætte fart på aflivningerne. Ifølge Fødevareministeriets hjemmeside, så gjaldt tempobonussen, hvis minkavlere aflivede deres besætninger inden for 10 dage, og inden for 5 dage, hvis besætningen var under 7.500 dyr (Fødevareministeriet, 2020b).

---

## Dagene efter pressemødet

D. 7. november, blot fire dage efter afviklingen af minkbesætningerne var gået i gang, kom der nye informationer frem. Den første melding lød på, at regeringen ikke havde juridisk grundlag (lovhjemmel) for deres beslutning, og dermed kunne regeringen ikke tvinge minkavlere til at aflive deres besætninger. Regeringen ændrede deres udmelding til, at aflivningerne nu var en opfordring til minkavlerne om at aflive deres dyr, og ikke et decideret påbud om at de skulle aflives. Den anden information kom d. 11. nov., hvor det kom frem, at den muterede Cluster 5 ikke var en potentiel fare mod vaccinationerne, som det først var antaget, og som var en af årsagerne til at minkene skulle aflives (Sonne, 2020).

Tage Pedersen, Formand for Danske Minkavlere, kommenterede på minkavlernes forløb således: ”*Minkavlerne landet over har fundet sig i en helt vanvittig behandling og usikker håndtering gennem den seneste måneds tid, og så kommer det (red. manglende lovhjemmel) her nu oveni. Hvad kan man snart regne med, er der slet ikke styr på noget som helst?*” (Trolle & Prakash, 2020). Dette vidner om en frustreret minkavler, der ikke finder, at behandlingen af dem og deres erhverv er foregået på en ordentlig måde.

Regeringen lovede minkavlerne økonomisk kompensation for deres tab, men der var uvished omkring hvad kompensationen indebar, idet aftalen ikke var på plads inden påbuddet om aflivningerne (Møller, 2020). Før d. 4. november var minkavlerne kompenseret forskelligt for deres aflivede besætninger, alt efter om de var inden eller udenfor en zone på 7,8 km. af en smittet farm. Denne erfaring skabte bekymring for, om den nye kompensation ville besidde samme ulighed (Søe, 2020). Efter flere måneders ventetid kom kompensationsordningen på plads d. 25. januar 2021, men før minkavlerne kunne få deres penge, skulle hver enkelt farm takseres individuelt, idet minkfarmene ikke er ens i størrelse, stand m.m. hvilket er afgørende for kompensationsens størrelse (Eller, 2021).

## Opsamling

Denne gennemgang af minkavlernes forløb giver et indtryk af mennesker, der over længere tid har været under økonomisk pres, utryghed for smitte, skiftende udmeldinger fra regeringen om aflivninger eller ej, samt under pres for hurtigere



---

aflivninger. Det er en række faktorer, der strækker sig over længere tid, hvor det er forventeligt med reaktioner i form af øget bekymring, stress eller mistrivsel.

Ud fra denne gennemgang bliver det interessant at se på, hvordan andre landmænd er blevet påvirket af at have mistet deres besætninger, hvilket jeg undersøger i den anden del af teoriafsnittet, omhandlende det systematiske review.

## *Systematisk review*

Denne del af teoriafsnittet indeholder et systematisk review med metode, resultat og konklusion af reviewet. Formålet er at få et indblik i, hvilken evidens der er på området omkring landmænds trivsel efter aflivningen af deres besætninger. Reviewet bidrager med at finde eventuelle områder af litteraturen, der mangler at blive afdækket, samt vil give et indblik i, hvordan aflivninger har påvirket landmændene.

### Indledning til det systematiske reviews

Covid-19 og Cluster-5 mutationen var årsag til, at alle minkavlere mistede deres besætninger i 2020, men igennem tiden har andre sygdomme hos dyr også medført aflivninger af landmænds besætninger. Det har været epidemier som mund-og-klov syge og fugleinfluenza, der har medført aflivning af besætninger for at forebygge yderligere spredning af den pågældende sygdom (Eisner, Neal & Scaife, 1999; Fasina et al., 2010; Olf et al., 2005).

Når sygdomme har spredt sig blandt besætninger, er situationen ofte blevet håndteret med fokus på bekymringen omkring zoonose udvikling, med spørgsmål om hvordan aflivningerne skulle foregå, og hvad der skulle ske med de aflivede dyr. Dermed er situationerne primært blevet behandlet som et dyre problem, med mindre fokus på de menneskelige konsekvenser det medførte de berørte familier (Mort, Convery, Baxter & Bailey, 2005). Derfor er målet for dette systematiske review at afdække, hvilken viden der er om landmænds påvirkning efter deres besætninger er blevet aflivet.

---

## Metode af det systematiske review

### **Inklusions- og eksklusionskriterier**

Inklusionskriterierne for det systematiske review var

- Studier med landmænd som population.
- Landmænd, der havde mistet hele deres besætning til sygdom
- Måling omkring hvilken påvirkning det havde for landmandens mentale helbred eller trivsel.
- Alle studier blev inddraget uanset deres metodologiske tilgang.
- Engelske studier

Eksklusionskriterierne var

- Studier, der havde fokus på dyrs trivsel,
- Studier, der havde anden population end landmænd som målgruppe
- Studier, hvor landmanden kun havde mistet en del af sin besætning
- Deskriptive studier uden informanter

### **Informationskilder og søgestreng**

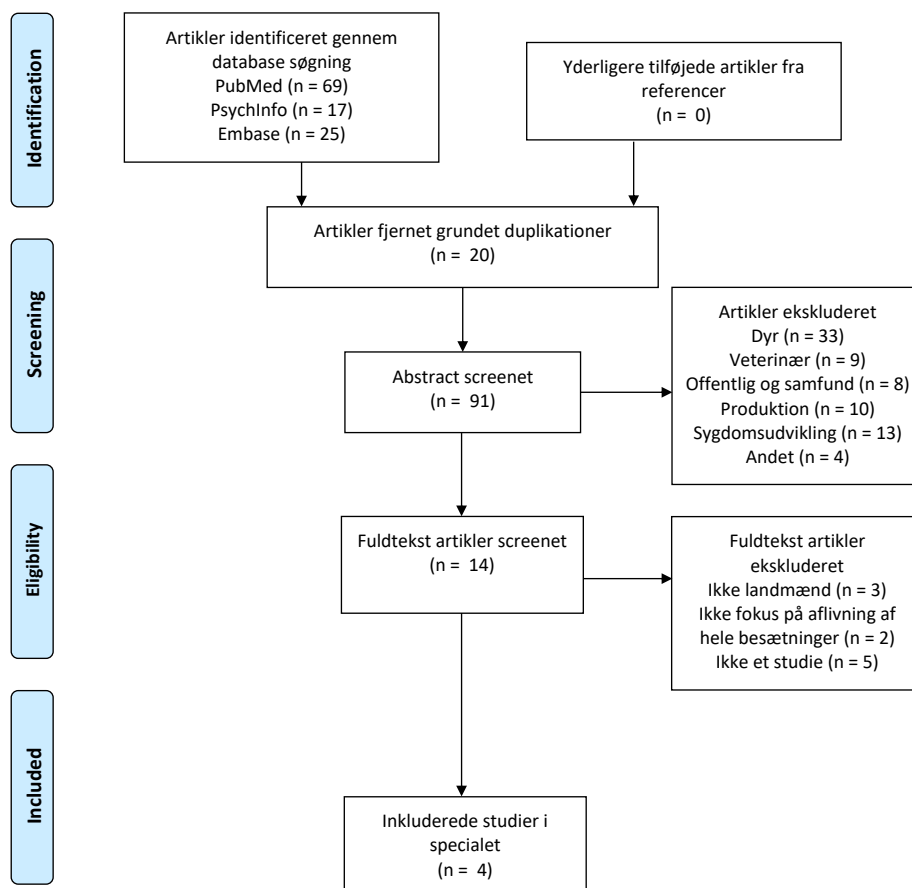
En elektronisk søgning blev foretaget via følgende databaser: PsychInfo, PubMed og Embase d. 12. marts 2020. Søgningerne i de forskellige databaser tog udgangspunkt i samme søgestreng, dog med ændringer i forhold til hvilke indekstermer databaserne besad. For komplet søgestreng for hver database (Se bilag 1).

### **Udvælgelse af studierne**

Artiklerne fra de tre databaser blev eksporteret til referenceprogrammet RefWork. Grundet det lave antal artikler blev duplikationer fundet manuelt. De resterende artikler blev screenet via abstract ud fra følgende spørgsmål: 1) handler artiklen om landmænds påvirkning? Og 2) handler artiklen om epidemier?

De artikler, der gik videre fra første screening, blev efterfølgende tjekket i fuld tekst format for at se, om de stadig opfyldte inklusionskriterierne. Gjorde de ikke det, blev de sorteret fra, hvortil de resterende artikler blev inkluderet i det systematiske review (se Flow diagram). Al gennemgang blev udført af en person.

## Flow Diagram



From: Moher D, Liberati A, Tetzlaff J, Altman DG, The PRISMA Group (2009). Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement. PLoS Med 6(6): e1000097. doi:10.1371/journal.pmed1000097

Figur 1: Flow diagram: hentet d. 15.03.21 fra <https://www.equator-network.org/reporting-guidelines/prisma/>

---

## Resultater af det systematiske review

Resultatene vil her blive fremlagt via tre tabeller, hvor karakteristikaene fra de inkluderede studier først vil blive gennemgået, derefter samles de studier, der havde målinger på angst, depression og post traumatisk stress belastning i samme tabel, og til sidst samles de studier, der havde målinger på trivsel.

### Karakteristika over inkluderede studier

Efter screeningen af alle artiklerne var der tre artikler tilbage, som blev inkluderet i reviewet, se tabellen nedenfor for karakteristika over studierne. For større billede se bilag 2.

**Tabel over karakteristika af de inkluderede studier i reviewet**

Forfatter (årstal)	Årstal for udbrud	Studie design	Land	Sygdom	Antal deltagere	Landmænd påvirket af epidemi	Kontrol	Alder, mean?	Outcome	Måleinstrument
Fasina et al. (2010)	2006	Case Kontrol studie	Nigeria	Fugleinfluenza	104	Landmænd m. Fugleinfluenza (n = 42)	Landmænd u. Fugleinfluenza (n = 62)	17-64 år	Psykosocial påvirkning af epidemi	PSI, SQ, WHOQOL-BREF
Olf et al. (2005)	2001	Mixed method med et kvantitativt tværsnitstudie	Holland	Mund og klov syge	659	Landmænd, aflivet besætninger (n = 215)	Landmænd med restriktioner ingen aflivning (n = 240) Landmænd uden restriktioner og aflivninger (n = 204)	46 år gennemsnit	PTSD	Impact of Event Scale + interviews
Peck et al. (2002)	2001	Tværsnitstudie	UK	Mund og klov syge	198	Cumbria Landmænd (n = 118)	Highland Landmænd (n = 80)	55 median	Psykologisk påvirkning af epidemi + social støtte	GHQ12

Tabel 1: The psychosocial index (PSI). The Symptom Questionnaire (SQ). The World Health Organization Quality of Life Questionnaire (WHOQOL-BREF). General Health Questionnaire (GHQ12)

De inkluderede studier, som ses i tabellen ovenfor, viser, at der er forskellige studie-designs, hvoraf der er ét case kontrol studie og to tværsnitstudier. De tre studier var henholdsvis fra Nigeria, Holland og United Kingdom. Epidemien mund-og-klovssyge var repræsenteret ved to af studierne med udbruddet i 2001 i Storbritannien og i Holland, og det sidste studie omhandlede fugleinfluenza i Nigeria i 2006. Antallet af deltagere i studierne gik fra et spænd på 104 til 659.

Ud fra studierne karakteristika bliver det synligt, at det systematiske review favner forskellige designs og anvender mål på forskellige udfald, som angst, depression og trivsel, og som dermed giver forskellige resultater. Derfor bliver resultaterne i det følgende fremstillet i to tabeller, hvor værdierne bliver systematisk udtrykt fra hver af de studier, der havde de omhandlede resultater med i deres undersøgelse. Første tabel vedrører de fund studierne havde i forhold til forekomst af symptomer på angst,

depression og posttraumatisk stress belastning, hvor den anden tabel viser resultater over mentalt helbred og social kontakt.

## Resultat af angst, depression og posttraumatisk stress belastning

Studierne i tabellen nedenfor (for større billede se bilag 3) sammenligner en gruppe landmænd, der har fået aflivet deres besætning med en kontrolgruppe af landmænd, der ikke har fået aflivet deres besætning. Undtagelsesvis står der i Fasina et al. (2010) teksten ikke, om de landmænd, der oplevede fugleinfluenza, også fik deres besætninger aflivet, men ifølge World Health Organisation (WHO) blev håndteringen af fugleinfluenza i Nigeria håndteret med aflivning af besætninger (WHO, 2006), hvortil jeg antager, at de landmænd, der oplevede fugleinfluenzaen, fik aflivet deres besætninger. Fremover vil grupperne nævnes som landmænd, for de landmænd, der fik deres besætninger aflivet, og kontrolgruppen, der indeholder landmænd, der ikke fik deres besætninger aflivet.

**Tablet over angst, depression og post traumatisk stres belastning**

Studie navn	Måler	Vs.	Angst	Depression	PTSD
Fasina et al. (2010)	Angst og depression separat. Udtrækker (gennemsnit $\pm$ SD)	Landmænd der har oplevet fugleinfluenza vs. Landmænd der ikke har oplevet fugleinfluenza	Landmænd m. Fugl (6.74 $\pm$ 4.79) Kontrol (3.05 $\pm$ 1.49) Statistisk signifikant forskel	Landmænd m. Fugl (6.10 $\pm$ 5.23) Kontrol (0.85 $\pm$ 1.73) Statistisk signifikant forskel	-
Olf et al. (2005)	Score på IES, hvor en total score på >25 indikerer klinisk niveau af lidelse (distress)	Landmænd med aflivede besætninger vs. Landmænd uden aflivninger	-	-	Landmænd: 24.0 Kontrol, landmænd med restriktioner: 13.5 Kontrol, landmænd uden restriktioner: 9.6 Resultatet er statistisk signifikant ( $p = 0.001$ )
Peck et al. (2002)	Gennemsnit af de adspurgte	Landmænd med aflivede besætninger vs. Ikke aflivede besætninger	Ved åbne spørgsmål, svarede 16% at de følte epidemien havde påvirket dem med angst	Landmænd m. Aflivning: 63% Kontrol: 52% Ikke signifikant forskel ( $\chi^2 = 1.24$ , $df = 1$ , $p = 0.265$ )	-

To af studierne havde målinger for angst, som blev foretaget på forskellige måder. I den ene tilgang blev angst målt via et spørgeskema, hvor der blev fundet et højere gennemsnit af angst hos landmænd end hos kontrolgruppen (Fasina et al., 2010). I den anden tilgang blev der spurgt ind til angst via åbne spørgsmål, men her blev landmænd og kontrolgruppen blandet sammen, hvortil resultatet giver en indikation af, at epidemien har påvirket landmænd generelt. Dette siger dog intet om, hvorvidt

landmænd med aflivede dyr er mere tilbøjelige til at få angst symptomer efter en epidemi end kontrolgruppen har (Peck, Grant, McArthur, Godden, 2002).

Der er ligeledes to studier, der har målinger for depression, hvor det ene resultat er statistisk signifikant, og dermed ses der flere depressionssymptomer blandt landmænd end hos kontrolgruppen. Det andet resultat er ikke statistisk signifikant, men der kan være en indikation om, at landmænd har større tendens til depression end kontrolgruppen, idet deres procenttal er højest (Fasina et al., 2010; Peck et al., 2002). Et enkelt studie måler symptomer på posttraumatisk stress belastning og finder, at landmænd med aflivede besætninger bliver mere påvirkede af begivenhederne end landmænd, der ikke har været berørt af epidemien (Olff et al., 2005).

Tabellen giver ikke et entydigt svar på, om landmænd med aflivede besætninger er mere ramt af symptomer på angst, depression og posttraumatisk stress belastning end kontrolgrupperne, dog ses der en tendens dertil.

## Resultat af trivsel og støtte

I tabellen nedenfor (større billede se bilag 4) ses resultaterne for trivsel og støtte, hvor begge studier finder, at der ikke er en forskel på landmænds trivsel sammenlignet med kontrolgruppen.

**Tablet over trivsel og støtte**

	Måler	Vs.	Trivsel (well-being)	Søger social støtte
Fasina et al. (2010)	Psykosocial påvirkning hos landmænd (gennemsnit $\pm$ SD) Social interaktion fra WHOQOL-BREF og trivsel fra PSI	Landmænd der har oplevet fugleinfluenza vs. Landmænd der ikke har oplevet fugleinfluenza	Landmænd (7.21 $\pm$ 1.73) Kontrol (7.74 $\pm$ 1.30) Ikke statistisk signifikant ( $p = 0.08$ )	-
Peck et al. (2002)	Gennemsnit på rating af GHQ12. Jo højere gennemsnit jo dårligere helbred.	Landmænd med aflivede besætninger vs. Ikke aflivede besætninger	Landmænd: mean 21.73 (SD 8.21) Kontrol: mean 18.23 (SD 7.49) Statistisk signifikant ( $p = 0.025$ ), men ikke betydelig i praksis	Landmænd der havde fået personlig støtte Familie (78%) Venner (60%) Andre landmænd (74%) Dyrlæge (79%) "Just got on with it" (141%)

Dette er på trods af, at det ene studie finder, at der er statistisk signifikant forskel, hvilket betyder, at der er forskel på landmænd og kontrolgruppens trivsel. Samtidig pointeres det, at forskellen er ubetydelig i praksis, hvilket understøtter fundet om, at der ikke ses forskel på trivslen blandt de to grupper. Dette indikerer, at epidemiene ikke har påvirket landmænd der har oplevet aflivning af deres besætninger, mere end landmænd der ikke oplevede aflivninger (Fasina et al., 2010; Peck et al., 2002).

---

Det sidste resultat i tabellen ses fra et studie, der ser på hvordan landmænd (med og uden aflivninger) efter epidemierne søgte støtte hos familie, venner og dyrlæge, men de fleste landmænd levede blot videre efter epidemien, og fik dermed ikke støtte nogen steder fra.

Ud fra disse resultater ses ingen ændring i landmænds trivsel sammenlignet med kontrolgruppen, og at landmænd blot levede videre trods det, at deres besætninger blev aflivet.

## Konklusion af det systematiske review

Når resultaterne fra de to tabeller sammenlignes, opstår der en modsigelse. I den ene tabel er der forskel på landmænd og kontrolgruppen i forhold til angst, depression og posttraumatisk stress belastning, hvor landmænd er mere påvirkede end kontrolgruppen er. Når der er forværring i angst og depression symptomerne hos landmændene skulle man tro, at det også gav udslag i deres trivsel. Dette er dog ikke, hvad der viste sig i den anden tabel med resultaterne fra trivslen, for der ses ingen forskel på landmænd og kontrolgruppen, og dermed ingen forskel i om landmændene oplevede at deres dyr blev aflivet eller ej. Det vil sige, at der ikke er forskel i landmænds trivsel grupperne imellem, dette på trods af, at flere landmænd, der oplevede at deres dyr blev aflivet, fik flere angst og depressions symptomer og scorede højere på posttraumatisk stress belastning.

En mulig forklaring på modsigelsen kan forstås ved at inddrage landmænds karaktertræk som stolte, uafhængige og selvhjulpne mennesker, der ikke får erkendt det pinefulde i situationen eller underspiller den af frygt for stigmatisering (Conrad & Warwick-Booth, 2010; Robertson et al., 2010). Hvis dette sker, kan det skabe modsigelser i resultaterne, idet trivselsspørgsmålene ikke får spurgt ind til landmændene på en måde, der rammer deres måde at tænke på, som er via fysiske symptomer. Når der i stedet spørges direkte ind til fysiske symptomer, bliver det mere tilgængeligt for landmanden, hvilket er i tråd med at landmænd oftere opsøger hjælp for fysiske symptomer frem for psykiske (Booth, Briscoe & Powell, 2000).

Denne forklaring på modsigelserne kan både understøttes og afvises af resultatet omkring, at landmænd bare kom videre ("just got on with it") efter aflivningerne af deres besætninger uden at få hjælp hertil. For på den ene side vil det, at landmændene kom videre uden hjælp, indikere, at de ikke havde brug for hjælpen, og at der dermed

---

ikke var nogle yderligere trivselsproblemer hos dem. På den anden side kan det også indikere, at landmændene netop ikke søger hjælpen for deres psykiske problemer og dårlige trivsel, men i stedet bare fortsætter deres liv med dårligere trivselstilstand. Dog ses der øget angst, depression og posttraumatisk stres symptomer hos landmændene, hvilket indikerer, at dette emne kræver mere undersøgelse for at kunne give et klart svar.

For at få en dybere forståelse for, om spørgeskemaerne giver misvisende resultater, vil det være en fordel med et kvalitativt studie, der søger at afdække, hvordan landmændenes trivsel er efter aflivningen af deres besætninger. Ved at anvende en kvalitativ interviewundersøgelse kan forskeren få et dybere indblik i, hvad der er trivsel for landmanden, samt hvad der eventuelt påvirker deres trivsel efter aflivningen af deres dyr. På den måde kan det give et indblik i om landmandens trivsel ikke bliver påvirket, som spørgeskemaerne fandt frem til, eller om der er dårligere trivsel hos landmændene, som spørgeskemaerne ikke kunne fange hos denne målgruppe.

Ud fra mit systematiske review finder jeg begrænset med studier, der undersøger hvordan landmænd generelt påvirkes, når deres besætninger aflives, og dette review efterlader et område i litteraturen, der mangler at blive afdækket. Dette skyldes ikke manglende relevans af emnet, eftersom emnet er relevant, fordi dette review ikke giver et klart svar på om landmændene bliver påvirkede af at miste deres besætninger. Det er vigtigt at få afdækket, om landmændene bliver påvirkede, og i hvilken grad det skulle være, da det er en målgruppe, der ikke selv søger hjælp og har en tendens til at underspille deres situationer, hvormed de ikke bliver fanget af sundhedssystemet, der skal hjælpe dem (Conrad & Warwick-Booth, 2010). Dertil kommer også, at det er vigtigt at finde ud af hvilke interventioner, der kan hjælpe landmænd i disse situationer, da sygdomme kommer til dyrene med jævne mellemrum, og dermed er det vigtigt at kunne hjælpe de landmænd, der lider under det.

Som nævnt har forskningen mest haft fokus på dyrene og det praktiske omkring aflivningerne, og i mindre grad på landmænds trivsel og oplevelse af epidemierne (Mort et al., 2005). Derfor vil dette speciale forsøge at dække et hjørne af den manglende viden, der er i litteraturen, ved at skabe en forståelse for, hvad det gør ved minkavlere, når de mister deres dyrehold, og hvordan man inden for psykologien kan



---

forstå minkavlernes oplevelse af aflivningen af deres besætninger, og hvilken betydning det har fået for den individuelle minkavler seks måneder efter.

---

## Metode

I det følgende afsnit vil jeg fremlægge specialets metodiske tilgang samt studiets design. Afsnittet starter med en introduktion til fænomenologien, der er specialets videnskabsteoretiske ståsted. Formålet med dette er at give læseren et indblik i, hvilken betydning fænomenologien har for specialet. Herefter vil jeg argumentere for valget af den kvalitative tilgang med dertilhørende interview. Dernæst vil jeg redegøre for hvordan jeg fandt frem til mine informanter. Dette er for at vise gennemsigtighed i processen og for at tydeliggøre for læseren, hvordan jeg har anvendt metoden, og hvilke overvejelser jeg har haft i forbindelse hermed. Afslutningsvis gennemgås den analysemetode jeg har anvendt i specialet, ligeledes for at give læseren et indblik i hvordan denne er foretaget.

## *Videnskabsteori*

Specialet er forankret i den fænomenologiske tilgang. Idet specialet beskæftiger sig med, hvordan mennesker forstår og oplever fænomener, indledes metodeafsnittet med at introducere grundtanker ved fænomenologien, der omhandler netop dette. Til sidst beskriver jeg den fænomenologiske tilgang i forhold til dette speciale. Formålet er at give læseren en forståelse for den teoretiske baggrund, idet den er retningsgivende for den metodiske tilgang (Jacobsen, Tanggaard & Brinkmann, 2020).

## Fænomenologi

Fænomenologien ligger inden for den humanistiske tilgang med fokus på fænomener, der er grundlagt af Edmund Husserl (1859-1938). Menneskers oplevelser kan forstås ud fra nogle af fænomenologiens grundlæggende begreber, som også var de bærende ideer for Husserl fænomenologi, og selvom der er udviklet på Husserls begreber efterfølgende, er de fundamentale koncepter stadig brugbare i dag. Det er begreber som intentionalitet, livsverden og 'den naturlige indstilling', samt en sammen-smeltning af begreberne (Langdridge, 2007).

## **Intentionalitet, livsverden og 'den naturlige indstilling'**

Husserl's begreb om intentionalitet er relevant for at forstå et andet menneskets oplevelser. Med intentionalitet mente Husserl, at menneskets bevidsthed altid var rettet

---

mod noget, og rettet mod andet end sig selv, og dermed er intentionaliteten menneskets subjektive side. Ved at interessere sig for, hvordan mennesker oplever en specifik situation ud fra den betydning det får i menneskets bevidsthed (intentionalitet), så åbnes der samtidig op for fænomenet (Jacobsen et al., 2020).

For at tydeliggøre intentionalitetsbegrebet er det nødvendigt at se på Husserl's to andre begreber om livsverden og 'den naturlige indstilling'. Livsverden er menneskets virkelighed. Det er en præ-refleksiv måde at se verden på igennem menneskets 'naturlige indstilling'. 'Den naturlige indstilling' er en forforståelse af verden, som afgør, hvordan den enkelte oplever den faktuelle verden, og en forforståelse, som udgøres af antagelser om verden, der normalt tages for givet af individet. Mennesket skal hermed ikke kun forstås ud fra sin livsverden, men også ud fra den dertilhørende 'naturlige indstilling', da mennesket herudfra danner mening om sine oplevelser ud fra dette. Dermed finder en sammensmeltning af begreberne sted. Dette forekommer, når menneskets bevidsthed intentionelt er rettet mod noget, så sker der en sammensmeltning af subjektet (menneskets perception af verden, som opleves igennem livsverden og 'den naturlige indstilling') og det objektive (verden oplevet uden for menneskets bevidsthed). Det subjektive og det objektive opløses dermed, idet den objektive verden altid, af mennesket, vil blive forstået ud fra det subjektive indre. Sammensmeltningen af subjekt og objekt er menneskets oplevelse af verden, og det er dét, der er i fokus i fænomenologien (Langdridge, 2007).

## **Essensen ved fænomenologien**

Fokusset i fænomenologien er sammensmeltningen af subjekt og objekt, men formålet er at finde essensen ved fænomenet, hvilket ifølge Husserl var muligt.

Husserl mente, at fænomenologer skulle rapportere præcise beskrivelser af, hvad der dukkede op i bevidstheden hos andre, og at denne observation, uafhængig af den fysiske verden, ville tillade opdagelsen af essenser af bevidste erfaringer (Walsh, Teo & Baydala, 2014).

Essensen findes ved at undersøge enkeltfænomener, altså et menneskes beskrivelse af en oplevelse, for derefter at se på flere enkeltbeskrivelser af samme oplevelse, for til sidst at samle beskrivelserne for at finde det konstante ved fænomenet på tværs af alle beskrivelserne. Dermed var målet for fænomenologer at komme bag analysen for at udforske essensen af fænomenet (Kvale og Brinkmann, 2009).

---

## Specialets fænomenologiske undersøgelse

Hermed har fænomenologien fokus på ”at forstå sociale fænomener ud fra aktørernes egne perspektiver og beskrive verden, som den opleves af informanterne, ud fra den antagelse, at den vigtige virkelighed er den, mennesker opfatter” (Kvale & Brinkmann, 2009, p. 44). I forhold til dette speciale betyder det, at jeg er interesseret i hvordan den enkelte minkavler, via deres bevidsthed, har oplevet situationen omkring aflivningen af deres besætninger. Minkavlerne i dette studie vil have oplevet pressemødet og tiden derefter med forskellige variationer, og ligeledes vil måden, som oplevelsen påvirker dem på seks måneder efter, også variere fra minkavler til minkavler. Ved at sætte fokus på den enkelte minkavlens oplevelse giver det mig en forståelse af fænomenet. Efter flere enkeltoplevelser kan jeg sammensætte det konstante, der går igen under de forskellige variationer ved oplevelserne, hvortil jeg vil finde frem til fænomenets essens, som er formålet med den fænomenologiske tilgang. For at opnå dette, er det vigtigt, at jeg er åben overfor minkavlernes beskrivelser af deres oplevelse og det, der viser sig for deres bevidsthed. Ligeledes er det vigtigt, at jeg sætter min ’naturlige indstilling’ og videnskabelige forhåndsviden til side i et forsøg på at opnå en frigjort beskrivelse af fænomenerne (Kvale & Brinkmann, 2009).

## *Hvorfor kvalitativt studie og semistruktureret interview?*

Fokusset for et kvalitativt studie er, at afdække hvilke kvalitative oplevelser, der er af *noget*, samt om det har en betydning for en bestemt gruppe mennesker. Modsat har den kvantitative metode interesse for kvantiteten af *noget*, og hvilken betydning det har inden for et område eller et fænomen (Langdridge, 2007).

Med afsæt i den fænomenologiske videnskabsteori anvender jeg et kvalitativt interview studie, eftersom det kan afdække, hvordan minkavlernes oplevelser af begivenhederne var. Formålet med at anvende et interview som metode er at forstå det subjektive af individets syn på verdenen, hvordan det opleves af individet, samt hvilken betydning det har for individet, hvilket er i tråd med fænomenologien (Kvale & Brinkmann, p. 19).

---

Det semistrukturerede interview er ofte anvendt inden for fænomenologien, hvilket jeg også har valgt at anvende i dette speciale sammen med en interviewguide fra Kvale og Brinkmann (2009). Det semistrukturerede interview bidrager med en fleksibilitet, der gør det nemt for interviewerens at følge informantens fortælling og dermed undersøge deres livsverden, som den står frem for informanten. Dette sker samtidig med, at interviewguiden opretholder en konsistens i interviewet, der er med til at sikre, at jeg får undersøgt mine forskningsmæssige interesser (Tanggaard & Brinkmann, 2020a).

Målet med denne tilgang er at få skabt en gensidig relation, hvor jeg indbyder til at informanten og jeg fælles undersøger informantens oplevelser og reaktioner på begivenhederne (Kvale & Brinkmann, 2009). For at efterkomme dette vil jeg i det følgende præsentere specialets design for at vise min fremgangsmåde, samt hvilke overvejelser jeg har haft i forbindelse med det.

## *Designet bag specialet: Rekruttering, interview og transskription*

Her præsenteres designet bag specialets semistrukturerede interviews. Første fremlægges, hvordan jeg rekrutterede mine informanter, hvorefter jeg gennemgår, hvordan jeg udførte mine interviews. Dernæst beskriver jeg, hvordan interviewmaterialet er transskriberet, hvortil afsnittet slutter med en gennemgang for analysen af det transskriberede materiale.

### **Rekruttering af informanter**

Jeg rekrutterede mine informanter via Facebook. Jeg henvendte mig til en admin til en lukket gruppe for minkavlere, hvor jeg spurgte om tilladelse til at lægge mit opslag op. I opslaget søgte jeg minkavlere, der ville interviewes om deres oplevelse og reaktioner på at have aflivet deres minkbesætninger, samt hvordan situationen påvirkede dem under efterfølgende. Interviewene blev udført præcis seks måneder efter aflivningerne. Interesserede minkavlere kunne sende mig en mail med spørgsmål eller lyst til at deltage, eller de kunne kommentere facebookopslaget, hvortil jeg kontaktede dem via Messenger på Facebook.

---

## Bag om interviewene

Jeg valgte at foretage interviewene via telefon, idet Covid-19 restriktionerne begrænsede fysisk kontakt. Som nævnt tidligere anvendte jeg en interviewguide under mine interviews. Derfor valgte jeg at foretage det første interview som et pilotinterview for at teste hvordan interviewguiden fungerede i praksis (Kvale & Brinkmann, 2009). Interviewguiden var udformet efter en tidsmæssig kronologisk rækkefølge, der startede med spørgsmål om, hvordan minkavlerne reagerede på pressemødet. De blev efterfulgt af spørgsmål om, hvordan minkavlerne oplevede aflivningerne af deres mink, hvordan det var for minkavlerne i tiden lige efter aflivninger, og til sidst hvordan de havde det seks måneder efter aflivningerne (se fuld interviewguide i bilag 5). Min oplevelse var at interviewguiden fungerede godt allerede under pilotinterviewet, og derfor valgte jeg at inkludere interviewet i specialet, idet der ikke var forskel på dét interview og de efterfølgende interviews.

I alt foretog jeg tre interviews, som alle blev inkluderet i dette studie, og de blev alle udført af samme person. Interviewene var sat til at vare mellem 30 og 45 min., hvilket ikke blev overholdt under alle interviewene, men alle interview varede under en time.

Jeg startede med at ringe informanterne op og spurgte ind til, om jeg måtte optage vores samtale, hvilket jeg gjorde for at overholde reglerne for databeskyttelsesloven om, at det er ulovligt at optage samtaler uden den andens samtykke. Alle gav deres samtykke, og jeg startede derefter lydoptageren (Brinkmann, 2020). Efterfølgende startede jeg en briefing før interviewet (se bilag 6), hvor jeg endnu engang fik bekræftet deres samtykke til at optage vores samtale.

Alle indgik frivilligt i specialet, og informanterne blev oplyst om, at de kunne trække deres deltagelse tilbage når de ville, samtidig blev de også forsikret om fortrolighed og anonymisering af deres oplysninger igennem hele processen (Brinkmann, 2020).

## Overvejelser under interviewene

Under interviewet er det interviewerens opgave at få informanten til at beskrive sine oplevelser så nøjagtige som muligt, for at få nuancerede beskrivelser af fænomenet i stedet for informanternes meninger om hvad der er sket. Den viden, der bliver skabt under interviewene, er konstrueret i samspillet mellem interviewer og informant, idet de agerer og påvirker hinanden under relationen. Jeg som interviewer kan dermed

---

også påvirke min informant, og særligt ved følsomme eller svære emne kan det resultere i, at informanten sætter forsvarsmekanismer op under interviewet (Kvale & Brinkmann, 2009). Dette vil jeg være særlig opmærksom på under udførelse af specialets interview, idet aflivningen af minkavlernes dyr for minkavlerne kan være et følelsesmæssigt tungt emne, der kan påvirke informanterne under interviewet, hvortil det er vigtigt, at de føler sig hørt.

Ligeledes vil jeg være opmærksom på, at der under et interview kan dannes et terapeutisk forhold mellem interviewer og informant, når intervieweren viser interesse for informanten, samt prøver at forstå informantens oplevelser og forståelse af situationen. En terapeutisk relation kan medføre, at informanten deler mere åbent om sig selv end der ellers var meningen, hvilket ikke er hensigtsmæssigt, idet informanten kan fortryde åbenheden bagefter. For at imødekomme denne problematik vil jeg have for øje, at interviewet ikke er en samtale imellem ligestillede, men en asymmetrisk magtfordeling, hvor jeg som interviewer præsenterer interviewspørgsmålene og styrer dagsordenen. Derfor vil jeg inden og under interviewet have i mine overvejelser, at der er en klar adskillelse mellem interviewsamtaler og terapeutiske samtaler, og at jeg ikke skal nærme mig spørgsmål, der minder om terapeutiske spørgsmål, men udelukkende holde mig til beskrivende og opfølgende spørgsmål for at afdække informanternes oplevelser (Kvale & Brinkmann, 2009).

Samlet vil interviewformens dybdegående tilgang, undersøgelsens varighed, samt en forudgående reflekteret måde at håndtere etiske problemstillinger på, medføre, at en semistruktureret interviewmetode er egnet som formål til en fænomenologisk undersøgelse, som dette speciale rejser (Jacobsen et al., 2020).

## **Transskription**

Efter interviewene valgte jeg at transskribere materialet, hvilket betyder at det mundtlige interview bliver nedskrevet til en skriftlig form. Dette valgte jeg, idet den skriftlige form er mere velegnet til analysering end den mundtlige udgave (Kvale & Brinkmann, 2009).

Jeg foretog simple transskriptioner, der så vidt som muligt blev nedskrevet som det blev sagt, og nedskrivningen af ord blev stoppet, hvis ordet ikke blev færdiggjort. Dermed fik jeg bevaret informanternes beretninger ud fra deres sprog og samtidig mindsket min egen tolkning af det de sagde, hvilket jeg ser som en vigtig del af

---

processen ud fra den fænomenologiske tilgang om at bevare så præcise udtalelser som muligt (Tanggaard & Brinkmann, 2020a). Transskriptionerne kan findes i bilag 7, 8 og 9, hvori den anvendte symbolik også fremstår.

## *Analysering af interviewmaterialet*

Data fra et kvalitativ interview analyseres ved at dele materialet op i mindre dele, og på den måde få et overblik over materialet, hvorefter materialet sammenfattes igen, og der skabes en ny forståelse for det fænomen, der bliver undersøgt (Kvale & Brinkmann, 2009, p. 225). Der findes mange analysemetoder til kvalitative studier, hvortil det er vigtigt at vælge den analysemetode, der passer bedst til ens undersøgelse. I dette speciale anvendes en tematisk analysemetode kaldet Interpretative phenomenological analysis (IPA), fordi den har fokus på informanternes livsverden, samt hvordan de oplever og forstår deres erfaringer. Der er ligeledes fokus på at integrere enkeltdele fra materialet og efterfølgende sætte dem ind i en større sammenhæng, hvilket er i tråd med den fænomenologiske tanke på at finde essenser ud fra variationer af fænomenet. Analyseprocessen foregår ved at gennemgå fire trin for hvert interview. I det første trin læses og genlæses det transskriberede materiale, hvilket er for at få en fornemmelse af det, samt at blive kendt med det enkelte interview. Samtidig nedskrives deskriptive kommentarer i venstre margin ved siden af det transskriberede materiale. I andet trin bliver det transskriberede materiale gennemgået endnu engang, men denne gang bliver subtemaer nedskrevet i højre margin. I det tredje trin bliver alle subtemaer nedskrevet for det enkelte interview på et nyt stykke papir for sig, for at lede efter ligheder og forskelle imellem subtemaerne. I det fjerde og sidste trin bliver subtemaerne samlet til centrale temaer, som derefter navngives. Disse fire trin blev gentaget for alle interviews (Langdridge, 2007).



---

## Analyse

Specialets analyse fremlægges ved at lave en præsentation af hver enkelt informant, med fokus på at belyse det, der er væsentligt for læseren at vide i forhold til informantens oplevelse af aflivningerne, samt tiden derefter. Ved at præsentere informanterne enkeltvis vil det give læseren et helhedsindtryk af informanten, hvormed det væsentligste for hver informant vil stå tydeligt frem.

Efter transskriptionerne af alle interviewene har jeg foretaget en tematisering af hvert interview via IPA metoden, hvor jeg lægger vægt på beskrivelse, fortolkning og meningsindholdet i interviewene (Tanggaard & Brinkmann, 2020a).

Analysen indeholder uddrag fra transskriptionerne, som for læsevenlighedens skyld er ændret til skriftsprog, og er dermed ikke afskrevet ordret. Dette vil ikke ændre betydningen af citaterne.

## Arne

Arne (39 år) er selv opvokset på en minkfarm. Efter Arne havde taget en uddannelse og været på en jordomrejse og manglede han arbejde og startede derfor sin egen minkfarm og blev selvstændig minkavler i 2006. I november 2020 bestod minkfarmen af 3800 tæver og Arne havde to medarbejdere.

Arne aflivede selv sine mink fra d. 4-7. november. Under aflivningerne var Arnes farm udenfor zone, og dermed måtte han beholde og sælge minkenes skind efterfølgende.

## Minkenes betydning og distancering fra følelser

Arne beskriver det at have mink som ”*verdens bedste arbejde*” (Bilag 7, l. 584). Det var hverdagen med minkene, der var det hele værd for Arne: ”... *glæden ved at gå ude og se dyrene have det godt og have børnene med ude og hjælpe og kigge til hvalpene og sådan noget. Det var fantastisk*” (Bilag 7, l. 615). I denne udtalelse ses Arnes glæde ved minkene, men det ses også hvordan minkene var noget han samlede med sine børn omkring. Videre fortæller Arne om, hvordan han tog minkhvalpe med til han børns børnehave for at børnene kunne vise minkene frem (Bilag 7, l. 633).

Dette vidner om, at minkene ikke blot var Arnes arbejde, men også en del af

---

familiens identitet, idet børnene viste minkene frem og dermed var en del af deres person i børnehaven.

Arne fortæller, at den bedste periode med mink var tiden under hvalpesæsonen. Han fortæller, hvordan han siden han var barn tog hvalpeunger, der var frastødt af sin mor, i lommen og holdt dem varme, indtil han fandt en anden mink, der ville passe på hvalpene (Bilag 7, l. 626). Fortællinger som denne giver mig et indtryk af den kærlighed Arne har overfor minkene. Arne beskriver videre, at dyr skal have det godt: *”Når man har med dyr at gøre, så behandler man dem så godt som man overhovedet kan hele vejen igennem”* (Bilag 7, l. 187). Da Arne var færdig med at aflive sine egne dyr, fortsatte han i nyt arbejde blot to timer efter. Arbejdet foregik på den lokale fodercentral, hvor han stod for at nedfryse andres mink. *”Det var sådan set bare at sørge for, at andre dyr også nåede i mål og fik en plads”* (Bilag 7, l. 247). Denne udtalelse giver mig et indtryk af, at det nye arbejde gav Arne en mulighed for at sikre, at andres mink også blev behandlet ordentligt efterfølgende, hvilket ligeledes vidner om Arnes omsorg for minkene.

Under interviewet faldt samtalen på billeder af mink i fjernsynet, hvor Arne selv nævner døde mink, der ligger tabt på jorden. Hertil fortalte han, at *”det var minimalt, hvad jeg beskæftigede mig med det (red. minkene i fjernsynet), fordi det gjorde simpelthen ondt at se på”* (Bilag 7, l. 234). Her oplever jeg, at Arne ikke finder behandlingen af døde mink på jorden værdig for minkene, da det kolliderer med hans værdier om, at mink skal behandles ordentlig.

Efter aflivningerne fortæller Arne, at det var svært at komme på farmen, og han var der ikke fra d. 7. november til d.18. marts (Bilag 7, l. 275). Arne fortæller, hvordan farmen, for ham, var blevet et dødsbo, hvorefter han fortæller om den ro, der er på farmen nu, hvor der ellers skulle have været minkhvalpe. Dette giver mig et indtryk af, at det, der bliver svært for ham, er mindet om hvordan det kunne have været. Hertil ser jeg en indikation på, at Arne distancerer sig fra sine følelser omkring begivenhederne, eftersom han beskytter sig selv ved ikke at gå ned på farmen, samt undgår fjernsynet.

Et andet sted, hvor jeg ser Arne gøre brug af distancering, er i hans reaktioner efter pressemødet. Arne beskriver sig selv som en robot, der prøver at nå det hele (Bilag 7, l. 708). Videre fortæller Arne, at han oplever de efterfølgende dage, hvor han aflivede sine mink, som tågede og *”der skete alt for meget til at hovedet kunne følge med”* (Bilag 7, l. 720). Her ser jeg tegn på, at den følelsesmæssige belastning, der var

---

for Arne under aflivningerne, var så svær, at han, for at kunne være i det, har distanceret sig fra oplevelserne ved at agere som en robot.

## Tab af kontrol

Arne fortæller, at han efter pressemødet samlede så meget familie og venner som muligt, for at han kunne nå at få aflivet sine mink. Desuden fortæller han, at den værste tanke var, hvis han ikke måtte pelse minkene, og at de blot skulle destrueres, fordi *”Jeg ville slet ikke kunne overskue bare at skulle smide alt hvad jeg har arbejdet for i mange år i et hul”* (Bilag 7, l. 117). Ligeledes var det, ifølge Arne, af stor betydning, at han fik lov til at aflive sine mink selv (Bilag 7, l. 175). Arne havde ikke kontrol over at aflivningerne skulle foretages, det var ham blevet pålagt, men han tog den kontrol han havde mulighed for ved at samle så mange som muligt for at nå aflivningerne selv, samt for at sikre sig, at han fik lov til at beholde minkenes pels.

Arne fortæller, at han tog til sin læge, idet han synes det hele var svært. Her fik han konstateret en depression, og da han ville sygemelde sig, blev han informeret om, at han ikke kunne være sygemeldt, eftersom hans firma havde haft underskud, og de dermed ikke kunne udregne hans sygedagpenge (Bilag 7, l. 333). Da jeg spørger ind til, hvordan det er for Arne og om han kunne sætte flere ord på, siger han: *”det (red. beslutningen) har været et overgreb fra det offentlige, og så kan man ikke engang få hjælp fra det offentlige til at komme igennem det”* (Bilag 7, l. 355). Her ser jeg, hvordan Arne prøver at tage kontrol ved at søge hjælp og efterfølgende søge sygedagpenge, men Arne taber kontrollen, fordi det offentlige ikke har mulighed for at hjælpe ham. Arne fortæller ligeledes om, at han forsøger at ringe til Fødevarestyrelsen for at høre, hvor langt de er med hans sag om erstatning, og til svaret siger Arne *”det kan de ikke svare en på, det kommer når det kommer. Der er ikke skyggen af hjælp”* (Bilag 7, l. 1026). Her forsøger Arne endnu engang at tage kontrol og få hjælp, men det lykkedes ham ikke.

Som minkavler var Arne: *”vant til at klare sig selv, tjene sine egne penge og betale SKAT”* (Bilag 7, l. 345), men efter begivenhederne er dette ikke tilfældet mere. Arne fortæller, han ikke har modtaget nogen form for udbetaling fra tempobonus, a contobeløb eller arbejds løn, og på mit spørgsmål om hvilken betydning det har for ham, siger han: *”Det betyder, at jeg har været nødt til at lægge på knæ foran min bankmand og få forhøjet min kassekredit og kommer til at have ekstra udgifter ved det”*

---

(Bilag 7, l. 420). Ud fra denne billedlige fremstilling giver det mig en oplevelse af, at det er ydmygende for Arne at tigge penge fra sin bankmand for overlevelse.

Samlet giver disse fortællinger mig et indtryk af Arne som en mand, der kæmper for at genvinde lidt kontrol over sin situation, men er efterladt til at vente.

Arne beretter flere gange igennem interviewet, at han ikke har tillid til regeringen eller det offentlige mere, hvilket jeg blandt andet ser i Arnes oplevelse af regeringens beslutning. Arnes første tanker efter pressemødet var, at *"det kan simpelthen ikke passe, at de (red. regeringen) kan træffe så stor en beslutning på hvad vi synes var så fejlagtige oplysninger, og at vi overhovedet ikke var blevet det mindste hørt"* (Bilag 7, l. 61). Videre fortæller Arne, at han var sikker på at regeringens beslutning var en planlagt handling mellem Mette Frederiksen og nogle andre partier (Bilag 7, l. 70). En forståelse Arne siger, han stadig er overbevist om seks måneder efter. Ligeledes fortæller Arne, at han var sikker på der var en grund til, at han ikke havde fået nogen udbetaling endnu: *"de gør alt, hvad de kan, for at trække det i langdrag og slippe så billigt som muligt omkring det"* (Bilag 7, l. 405). Hvem *de* er fremgår ikke tydeligt at interviewet, men for Arne var der skabt mistillid til regeringen og det offentlige, som giver ham en følelse af *"at de var fløjtende ligeglade med os"* (Bilag 7, l. 447)

## Seks måneder efter

Seks måneder efter aflivningen af Arnes besætning oplever han stadig en stor vrede mod regeringen, idet Arne fortæller: *"Jeg bliver simpelthen fyldt med had inden i bare jeg ser et billede af dem (red. Mogens Jensen og Mette Frederiksen) eller hører deres stemmer"* (Bilag 7, l. 851). Arne fortæller selv, at det sidste halve år har været hårdt for ham, og at det stadig er hårdt for ham. *"Jeg kan stadig sætte mig nede på farmen og simpelthen stortude over, at der ikke er noget længere, og det er squ ikke sjovt at gå i hver dag"* (Bilag 7, l. 773). Selvom Arne er begyndt at være på farmen, så fortæller han, at det kun er i begrænset tid ad gangen (Bilag 7, l. 687). Alt dette indikerer, hvor omfattende og hård beslutningen har været for Arne, når han stadig besidder vrede mod regeringen og stadig har svært ved at være på farmen.

En anden ting Arne fortæller, der fylder for ham, er økonomien, fordi han ikke ved, hvor han står henne, og hvornår banken måske lukker i for pengene: *"Fordi jeg får ikke nogen penge ind, jamen, på et tidspunkt så løber jeg jo tør, så kan jeg ikke betale min husleje"* (Bilag 7, l. 535).

---

Selvom Arne fortæller, at han har haft små jobs løbende, så er han sprunget fra igen. ”Jeg kan simpelthen ikke samle mig om at lave et ordentlig stykke arbejde” (Bilag 7, l. 318). Her får jeg et indtryk af en mand med høj arbejdsmoral, idet han prøver at komme tilbage i arbejde igen af flere omgange, men Arne har en samtidig et stor behov for at gøre sit arbejde godt, hvilket han ikke føler han kan leve op til.

Grundet Arnes økonomiske situation, så kunne det tænkes, at mange af Arnes problemer bliver løst, når erstatningen kommer. Det kan selvfølgelig også være, men Arne fortæller han ikke er interesseret i erstatningen, hvis det betød, at han kunne få sine mink og sin hverdag tilbage som den var før (Bilag 7, l. 583). Dette indikerer, at minkene for Arne var mere end et arbejde, og at det var en stor del af hans glæde ved hverdagen.

Da jeg spørger ind til, om der er et særligt billede, der sidder fast i Arnes hukommelse, fortæller han, imens han trækker vejret tungt og stemmen ændrer sig, at billedet af det sidste avlsdyr, han aflivede, sidder fast (Bilag 7, l. 796).

Ud fra dette ser jeg, at Arne stadig er påvirket af begivenhederne seks måneder efter, med had til regeringen, udfordringer med økonomien, samt savnet til en hverdag med mink

## Støtte

Det sidste tema for Arnes interview er temaet omkring støtte. Da jeg spørger ind til, om Arne havde behov for støtte på et tidspunkt under forløbet, nævner han, at han har snakket med en psykolog et par gange, men han har mest gjort brug af to gode venner, der ikke selv var minkavlere (Bilag 7, l. 552). Som tidligere nævnt så søgte Arne også hjælp hos sin læge (Bilag 7, l. 328).

Før aflivningerne fortæller Arne om et stort fællesskab blandt minkavlere, der ikke så hinanden som konkurrenter, men som kollegaer, hvor der blev ringet til hinanden med tips og gode råd. Dette fællesskab oplever Arne ikke er der mere (Bilag 7, l. 1214), og generelt er hans sociale kontakt til andre faldet efter aflivningerne. Arne vil gerne være social, ligesom han var før begivenhederne, men han ”*orke* *det simpelthen ikke*” (Bilag 7, l. 657), og fortæller at han mangler overskuddet til det.

---

## Bent

Bent (66 år) startede sin farm op i 1987, imens han havde arbejde ved siden af. Efter 10-15 år stoppede Bent sit arbejde og blev dermed fuldtidsbeskæftiget på hans minkfarm. I november måned bestod farmen af 2000 tæver og en medarbejder var tilknyttet farmen.

Besætningen blev aflivet fra d. 30. okt. til d. 8. nov. idet farmen var kommet inden for zone, og dermed måtte Bent ikke sælge skindet, idet alle mink skulle destrueres.

### Minkavlens betydning og aflivningerne

Bent fortæller, at han efter pressemødet satte sig med sin kone og overvejede, om de skulle fortsætte aflivningen af deres mink, eller om de skulle stoppe og gøre modstand, ligesom nogle andre minkavlere gjorde. De valgte at følge med og fortsætte med aflivningerne, for *”det kunne ikke nytte noget”* (Bilag 8, l. 200). Bent fortæller, at dagene efter pressemødet står klare for ham, idet han kan huske, hvad der skete de forskellige dage (Bilag 8, l. 524). For Bent var det værste ikke at aflive alle dyrene, for han var vant til at aflive dyr, men det værste var, at de mink, han havde passet på igennem et helt år, bare skulle destrueres. Det er en udtalelse, som Bent gentager flere gange under interviewet (Bilag 8, l. 440; 454; l. 471; l. 564), hvilket indikerer, at det fyldte meget for ham.

Bent startede selv med at bestilte containere til de aflivede mink, men fortæller, at det blev overtaget af politiet, idet de skulle stå for fordelingen af containere til minkavlere. Dette resulterede i at Bent ikke fik nogen containere (Bilag 8, l. 369). *”Og så skete der bare ingenting. Vi gik en hel uge uden container, så vi lagde døde mink op. Der lå døde mink overalt på farmen”* (Bilag 8, l. 375). Bent begyndte at græde, efter han havde fortalt det, og han fortæller videre, hvordan han havde puttet de første mink ned i containeren varme, og da den container ikke blev hentet, udvidede minkene sig, hvorefter det begyndte at vælte ud af containeren (Bilag 8, l. 395). Dette billede sidder stadig fast i Bents hukommelse seks måneder efter.

Normalt, når mink skal pelses, passer avleren på pelsen: *”Det er jo en katastrofe, hvis vi taber en mink på jorden eller den bliver beskidt”* (Bilag 8, l. 437). Her kan man få det indtryk, at Bent er mere optaget af skindet end af minkene, men idet Bent begyndte at græde, imens han fortalte det, indikerer det, at der var en masse følelser forbundet med det. Bent lægger vægt på i hans udtalelser, at skindet skal bevares,

---

men jeg ser det som Bents måde at udtrykke, at minkene skal behandles ordentlig, og de dermed ikke skal smides på jorden. Heri ser jeg også Bents kærlighed til minkene, og at de skal behandles ordentligt, hvilket det ikke er at lægge dem på jorden.

Selvom Bent beskriver sig selv som ”*pensionsmoden*” (Bilag 8, l. 490), så havde han forestillet sig, at han skulle have haft mink til den dag han døde. For Bent beskriver det at have mink som at være ”*en livsstil tror jeg, man tænker sådan, det gør jeg stadigvæk*” (Bilag 8, l. 593). Hermed ses det, at minkavl ikke blot var et arbejde for Bent, men det var ”*også min hobby*” (Bilag 8, l. 592). At minkavl for Bent var en bestemt måde at tænke på, beskriver han ved: ”*de tider, de sidder simpelthen sådan inde i kroppen. Hvornår du skulle parre, du får hvalpe på den dato, du skal være færdig med at sætte dem på plads på den dato og sådan, det er helt indarbejdet*” (Bilag 8, l. 1053). Tidligere nævner Bent også datoerne under interviewet, hvor han blev berørt ved at snakke om det og siger, at ”*det er en helt anden situation vi står i lige nu*” (Bilag 8, l. 598). Efterfølgende underskylder Bent, at han bliver ked af det, hvilket efterlader et indtryk af, at minkene havde stor betydning for Bents hverdag og glæden dertil, samt at datoerne fortsat minder ham om en tid der var engang.

## Seks måneder efter

Idet Bent fortæller, at han går aftentur med sine hunde omkring farmen, bliver han berørt (Bilag 8, l. 498). Det giver mig et indtryk af, at farmen stadig er forbundet med en masse svære følelser for Bent. Bent er begyndt at gøre rent på farmen, men han ”*rationerer arbejdet lidt, sådan at der bliver til længst mulig tid (griner)*” (Bilag 8, l. 899). Min første overvejelse til dette var, at Bent sørger for at have lidt arbejde at give sig til hele tiden, hvortil det er en god ide at rationere det. På den anden side så fortæller Bent også, at der altid er arbejde i at holde haven. Bent griner, når han fortæller om rationeringen, hvilket kan tolkes som et forsvar og giver en indikation af, at der er en anden grund til hans handling. Bents behov for at rationere kan også ses som et udtryk for, at han distancerer sig fra de svære følelser, der er forbundet ved farmen, idet han ikke kan holde ud at være på farmen i længere tid gangen. Hvis dette er rigtig, så påvirker farmen stadig Bent seks måneder efter aflivningerne, hvilket det kan tyde på at den gør, idet han bliver følelsesmæssig berørt, når han snakker om sine aftenture på farmen.

---

En anden ting, der påvirker Bent seks måneder efter, er hans vrede til Mette Frederiksen, idet han fortæller at han slukker for fjernsynet, når hun er på. ”*Jeg kan ikke tåle at se hende*” (Bilag 8, l. 652). Jeg spørger ind til, hvad det gør ved Bent at se hende, og han siger ”*det kommer bare op i mig*” (Bilag 8, l. 654), hvilket jeg tolker som vrede. Bent beskriver også at: ”*Jeg har det faktisk bedst, når jeg får lov at skælde ud på Statsministeren*” (Bilag 8, l. 975), hvilket yderligere giver mig indtryk af, at Bent har vrede mod regeringen. Videre forklarer Bent, at det, som ligger bag hans vrede, er Statsministerens magtfuldkommenhed, som hun havde under beslutningen, og at det var så få mennesker, der tog beslutningen. Trods dette fortæller Bent, i forbindelse med en historie om østeuropæere, at ”*vi tror da trods alt herhjemme på, at hvis regeringen lover os erstatning, så får vi det*” (Bilag 8, l. 714). Jeg spørger, om Bent stadig har tillid til det, hvortil han svarer ”*Nja, det har jeg*” hvorefter der går et par sekunder og Bent fortsætter: ”*Altså, jeg tror nok vi skal få erstatning, det er jeg ikke så bange for. Grundloven gælder jo*” (Bilag 8, l. 721). Her sker der noget i Bents udtalelser, der giver mig et indtryk af, at han førhen havde tillid til regeringen, hvilket kommer til udtryk i en historie, hvor han sammenligner Østeuropa med Danmark, men idet jeg spørger ind til hans tillid til regeringen efter presse-mødet, så udtrykker han sig ikke med helt samme overbevisning. Dette indikerer, at der er mindre tillid til regeringen efter begivenhederne, men at Bent stadig har tillid til grundloven.

Jeg spørger til, hvordan Bent har det i dag, hvortil han trækker vejret tungt ind og siger ”*Ja. Ja, jeg er lidt trist i det*” (Bilag 8, l. 1044) og siger, at han tit tænker på minkene, og at Bent hellere vil have minkene tilbage end at få erstatning. Senere siger Bent, at ”*det er ikke sådan noget jeg går og tænker så meget over mere, altså det er kun når vi snakker om det*” (Bilag 8, l. 1208). Disse udtalelser modsiger hinanden. Bent fortæller, at han har accepteret det og siger videre, at ”*tingene er jo sket. Jeg kan ikke lave om på det*” (Bilag 8, l. 1132). Endnu en modsigelse, som jeg ser som en indikation på, at Bent prøver på at komme videre, men at minkavlen stadig sidder så dybt i ham, at det er svært for ham at give slip. Samtidig ser jeg også indikationer på, at Bent ikke har accepteret tingene helt, idet han stadig har så stor vrede til Mette Frederiksen, at han bliver nødt til stadig at slukke fjernsynet efter seks måneder. Ud fra dette ser jeg at Bent stadig er påvirket af begivenhederne, hvor tilstedeværelsen af farmen er forbundet med svære følelser for ham, Bent har fortsat vrede til Mette Frederiksen og regeringen, føler sig trist og savner hverdagen med sine mink.



---

## Forstår, men alligevel ikke helt

Bent fortæller, hvordan væbnede politibetjente kom til farmen under aflivningerne, hvilket gjorde et stort indtryk på ham. (Bilag 8, l. 288). Bent fortæller videre, at det var ”*flinke folk*” (Bilag 8, l. 287), og at de kom hver morgen og aften for at se hvornår han begyndte og sluttede aflivningerne, fordi han skulle have løn for arbejdstiden (Bilag 8, l. 292). Senere fortæller Bent, at regeringens håndtering har kostet mange penge, blandt andet penge til betjentene, der kom på farmen: ”*De (red. betjentene) skulle komme her, morgen og aften, i stedet for at sige til os, at vi skulle være færdige den og den dato*” (Bilag 8, l. 1167). Først fortæller Bent, at han forstår hvorfor betjentene skal komme ud, men senere får den samme historie en snert af uforståenhed, idet Bent ikke forstår, at der skal bruges så mange penge på det, når det kunne gøres på en anden måde.

Det samme sker, da Bent fortæller om udbetalingerne fra erstatningen. Først udviser Bent forståelse for udbetalingerne: ”*Jeg kan godt forstå det kan tage tid det der, for det er jo nyt for dem*” (Bilag 8, l. 790). Men alligevel får Bent fortalt, at avlerne skulle aflive deres mink hurtigt, hvorefter der skulle gå tre måneder før der kom en udbetaling til ham. Bent fortæller videre, at hvis det var ham, der skulle betale en regning, så er ”*det da bare at indtaste a conto nummer, og så send regning... . . . Hvor svært kan det være?*” (Bilag 8, l. 813). Her ser jeg, at Bent først viser forståelse for at tingene tager tid, men alligevel er der en indikation på, at Bent ikke helt har forstået at det kan tage så lang tid at betale en regning.

Samme tendens oplever jeg, idet Bent fortæller om smitten blandt minkene, for Bent siger, at ”*smitten kunne jo ikke bremses*” (Bilag 8, l. 1201), hvilket først giver mig en forståelse af, at Bent er med på hvorfor minkene skulle aflives, men alligevel siger han, at ”*De, der havde coronavirus i mink, der var det kun nogle dage, de (red. minkene) spiste lidt mindre. Det var ikke sådan, at de blev syge af det eller noget. Det var ikke noget af betydning*” (Bilag 8, l. 1195). Her får jeg det modsatte indtryk af, at Bent ikke helt forstår at minkene skulle aflives, idet de ikke blev særlig syge af det.

## Støtte

Bent fortalte, at han og hans kone først stod alene med aflivningerne, men til sidst kom hans medarbejder og nogle kammerater og hjalp med at aflive de sidste mink

---

(Bilag 8, l. 209). Bent gav ikke udtryk for at have brug for støtte under forløbet, men sagde, at han snakkede en del med sin kone omkring det (Bilag 8, l. 965).

Da jeg spørger ind til om Bents kontaktflade var blevet mindre efter begivenhederne, startede han med at sige ” *Nej, det har den faktisk ikke. Jeg har mange kollegaer. Vi snakker sammen og der er en jeg snakker med næsten hver dag*” (Bilag 8, l. 999).

Dermed har Bent stadig daglig kontakt til andre, men efter lidt overvejelse konstaterer Bent alligevel, at hans kontakt til andre måske er blevet lidt mindre efter pressemødet. Dog virker det ikke til at have større betydning for Bent. Bent er ligeledes fortsat i Kaffeklubben, der er en flok af minkavlere, som Bent har mødtes fast med en gang om måneden igennem mange år, og de har opretholdt at mødes efter pressemødet (Bilag 8, l. 996).

## Carl

Carl (58 år) er selv opvokset på en minkfarm og har haft sin egen i 25 år. I november bestod farmen af 5500 tæver, og de sidste 12 år har Carl haft tre-fire ansatte på farmen.

Besætningen blev aflivet midt i oktober, da der var smitte på gården, og dermed skulle alle mink aflives og destrueres, hvilket Carl var færdig med inden d. 4. nov.

## Uforstående overfor beslutningen

Carl fortæller, at det var et chok for ham da han hørte, at alle mink skulle aflives. Da han fik beskeden, satte han sig ned og græd og beskrev, at ”*hjertet faldt helt ud af brystet*” (Bilag 9, l. 115). Carl fortæller, at han ikke troede på det til at starte med, at ”*hun (red. Statsministeren) havde sagt forkert eller sådan noget*” (Bilag 9, l. 137), og ”*det kneb med at kunne forstå at tingene de bare skal lukkes ned*” (Bilag 9, l. 213).

Carl beskriver dagene efter pressemødet, hvor han går rundt i en form for ”*morbid tilstand. Hvad er det vi har gang i?*” (Bilag 9, l. 716). Dette giver mig et indtryk af, at Carl havde svært ved at forstå, at det kunne være rigtigt. Med den sidste sætning får jeg et indtryk af, at Carl bebrejder sig selv at det sker, men han havde aflivet sin besætning inden pressemødet, og dermed får jeg ikke et indtryk af, hvad han skulle have gjort anderledes, men jeg får et indtryk af selvbebrejdelse.

Carl fortæller, at ”*verdens bedste minkproduktion bliver lavet i Danmark, og så står hun (red. Statsministeren) bare fladt og dømmer den*” (Bilag 9, l. 118). Dette giver

---

mig et indtryk af, at Carl er uforstående overfor, at der kunne tages sådan en beslutning.

Carl lægger under interviewet vægt på, at minkene har det godt, hvilket ifølge Carl er bekræftet af flere professorer, dyrlæger og veterinære (Bilag 9, l. 204). Videre fortsætter Carl med at sige, at ingen mink blev rigtig syge af Covid-19, og at *”minkene de fejlede ikke det mindske den gang vi aflivede dem og slog dem ihjel, så de kunne sagtens have kørt videre indtil nu uden at det havde været til fare for mennesker eller noget”* (Bilag 9, l. 156). Dette giver mig et indtryk af, at Carl igen argumenterer for, at han er uforstående over for regeringens beslutning, idet der ikke var nogen potentiel fare eller at minkene led. Om minkene nogensinde havde været en fare, var Carl heller ikke sikker på. I stedet fortæller Carl, at *”det de gjorde fra regeringens side, det var fuldt planlagt fra A-Z, og det er først noget vi har fundet ud af bagefter, hvor vi er blevet rigtig godt gammeldags snydt”* (Bilag 9, l. 435). Videre fortæller Carl, at der var flere indikationer på planlægningen, som at regeringen var ude og forhøre sig om massegrave og aflivningsvogne i august måned 2020. *”Så stiller Mette F. sig op ligesom om det er pandemien der er skyld i det. Det er da bare det som hun har brugt som undskyldning”* (Bilag 9, l. 481). Efter denne udtalelse får jeg et indtryk af, at Carl er vred på regeringen og uden tillid til, at det de siger er rigtigt. Videre mener Carl, at hvis der havde været fornuft bag beslutningen, så havde regeringen spurgt andre til råds (Bilag 9, l. 1136).

Samlet får jeg et indtryk af, at Carl er vred og uforstående overfor regeringens beslutning, og han ikke kan finde nogen anden grund til aflivningerne end at det er politisk forankret, hvilket giver ham mistillid til regeringen

## Minks betydning for Carl

*”Jeg elsker bare at have mink... ... fordi der er sket nogen nyt hver eneste dag du kommer, og du følger minkene”* (Bilag 9, l. 955). Her får jeg et indtryk af Carls kærlighed til minkene. Videre fortæller Carl, at det at have dyr er en livsform. *”Altså dyrene kommer jo i første række, og det gør de når du vælger at have farmedyr på den måde”* (Bilag 9, l. 317). Dette indikerer, at mink ikke blot var et arbejde, men at Carl prioriterede, at dyrene havde det godt. Carl beskriver, at mink er hans hobby, og at mink altid har fascineret ham (Bilag 9, l. 15).

---

Carl fik lov til at aflive sine dyr selv, på trods af at der var smitte i besætningen, hvortil Carl sagde *"det var nok bedre at vi tog og aflivede dem selv, fordi det der svi-neri som vi så nede på de andre farme, det skulle mine mink ikke stå model til"* (Bilag 9, l. 359). Her henviser Carl til Fødevarestyrelsen og deres behandling af minkene under aflivningerne. Dette giver mig et indtryk af, at det er vigtigt for Carl, at dyrene blev behandlet ordentligt, også når de skulle aflives.

Da Carl fortæller om den sidste mink han afliver, lyder han berørt og siger *"Pu, jeg sidder helt og får ondt i maven"* (Bilag 9, l. 416). Carl beskriver, at aflivningen af den sidste mink var som at klippe snoren over, hvilket jeg ser som et symbol på, at det var helt slut med at have mink.

Hverdagen med minkene, parringen, rede bygningen og minkungerne, det beskriver Carl som det bedste ved at have mink, og han fortæller, at det er svært at være *"afskåret"* (Bilag 9, l. 286) fra det nu. Det værste ved at have mink var aflivningerne, der var *"et nødvendigt onde"* (Bilag 9, l. 285). Her får jeg et indtryk af Carls kærlighed til minkene og hans glæde ved at gå sammen med dem hver dag, og selvom Carl ikke nævner de specifikke datoer for, hvornår minkene skal hvad, så er det hans liv - han har tilpasset sig til minkens naturlige rytme og cyklus.

## Tab af kontrol

Jeg spørger ind til, hvordan Carl oplevede hele forløbet. Carl tænker sig om og fortæller først, at *"man har været vant til at være ham der sørgede for at der var brød på bordet"* (Bilag 9, l. 535). Hvortil han forsætter *"at få benene fejet væk på den måde, hvor man ligesom ikke står, og overhovedet ikke ved hvad der er op og ned"* (Bilag 9, l. 540). Carl ved ikke hvordan han skal forklare det, men siger, at han føler sig *"prisgivet"* (Bilag 9, l. 547). *"Du kan ikke gøre noget uanset hvad, du er oppe mod en magt som du overhovedet ikke kan skubbe til"* (Bilag 9, l. 549). Herefter sammenligner Carl forløbet, han har været igennem, med det at blive voldtaget, og siger at det er den følelse han sidder tilbage med (Bilag 9, l. 567). Carl fortæller også, at han *"aldrig nogen sinde havde drømt om at mit eget land ville komme og tage mit job"* (Bilag 9, l. 774). Her oplever jeg, at Carl, der før var vant til at være selvstændig og have styringen over sit liv, pludselig mister kontrollen efter pressemødet. Jeg får videre et indtryk af, at Carl ikke kan få kontrollen tilbage, idet han står magtesløs

---

overfor regeringens beslutning. En følelse han sammenligner med en voldtægt, hvor et offer også står magtesløs tilbage uden at kunne gøre noget.

Regeringens beslutning om at alle mink skulle aflives, fik konsekvenser for Carl.

”Jeg føler faktisk de har slået mit livsværk i stykker og forbudt mig at dyrke min hobby” (Bilag 9, l. 512). Alle omkring Carl var minkavlere. Carls venner, svigerforældre, brødre, søn og nevøer. Carls søn havde købt sig ind i på farmen (Bilag 9, l. 586), og Carls far var selv minkavler, da han levede. Jeg får det indtryk, at det at være minkavler er en del af familiens historie og dermed deres identitet. Ligeledes ser jeg indikationer på, at minkerhvervet er en stor del af sammenholdet blandt venner og familie.

Da faderen døde ”så lovede vi ham sådan set lidt, at nu skulle vi selvfølgelig føre det (red minkfarmen) videre i bedste ånd” (Bilag 9, l. 1111). Carl fortæller, at han efter at de sidste mink var aflivet, tog til kirkegården og sagde undskyld til sin far, fordi ham og hans brødre ikke kunne fuldføre det, de havde lovet (Bilag 9, l. 1116). Dette giver mig et indtryk af, at Carl har skyldfølelse overfor sin far, idet han ikke kunne videreføre farmen, til trods for at Carl ikke havde nogen indflydelse på beslutningen. Ligeledes får jeg det indtryk, at Carl ikke blot føler sig snydt af regeringen, som nævnt i tidligere afsnit, men han oplever også, at de tager hans livsværk og hobby fra ham, samt giver ham skyldfølelse overfor faderen.

## Seks måneder efter

Efter pressemødet beskriver Carl det som at være i en boble af uvidenhed og frygt, som han stadig oplever han befinder sig i (Bilag 9, l. 706). Carl fortæller videre, at ”bare det at gå en tur på minkfarmen (lang pause) så kniber det med at have en god dag resten af dagen” (Bilag 9, l. 259). Carl fortæller, at det er særligt slemt i dagene omkring hvor minkungerne skulle have været der, hvilket giver mig et indtryk af, at de specifikke datoer for mink stadig sidder i Carl, idet han præcis kan huske, hvad der ville være foregået på hans farm.

For Carl er det stadig svært: ”det kniber engang imellem med helt at forstå det (red. beslutningen) endnu” (Bilag 9, l. 290). Hermed ser jeg, hvordan det, at Carl ikke har mink mere, fortsat påvirker ham seks måneder efter, idet han stadig får en dårlig dag ved at gå på farmen, samt at det fortsat er svært for ham, at der ikke kommer mink

---

igen. Carl tænker fortsat på sine mink ”*Jeg tænker på det (red. at have mink) hver eneste dag jeg står op*” (Bilag 9, l. 961).

Da jeg spurgte Carl under interviewet, hvordan han havde det seks måneder efter, fortæller han, at minkavlere er stærke. Carl fortæller, at han kommer fra en familie, hvor man ikke sætter sig ned og beklager sig, men at man kommer videre. ”*Når det stormer, så bygger minkavlere ikke læskærme, så bygger vi vindmøller i stedet*” (Bilag 9, l. 948). Her giver Carl et billede af, hvordan minkavlere ikke sådan er til at slå ud, hvortil han fortæller, at han også selv skal videre. ”*Vi skal ud over stepperne, men jeg må tilstå at det engang imellem kniber lidt ovenpå det der er ske*” (Bilag 9, l. 950). Disse udtalelser giver mig et indtryk af, at Carl gerne vil videre, ligesom han lærte da han var barn, men samtidig er det også svært for ham, og det lykkedes ham ikke hele tiden. Carl har fået hjælp af kommunen til at komme i gang med at videreuddanne sig, men ellers har Carl ikke modtaget støtte udefra under forløbet. I stedet beskriver han, at han er omgivet af gode venner, der støtter ham (Bilag 9, l. 793).

## Opsamling

I arbejdet med analysen finder jeg tre temaer, der går igen hos informanterne.

Det første tema handler om, hvordan minkavl er mere end et arbejde. Informanterne beskriver deres fag med forskellige ord som hobby, livsstil, livsværk, og med en interesse for dyrene og med værdier om, at de skulle behandles ordentligt.

Et andet tema er minkavlernes reaktion på, at alle mink skulle aflives, hvortil de reagerede forskelligt. Arne blev ked af det og vred, men fortsatte med at arbejde. Bent overvejede sine muligheder og fortsatte derefter aflivningerne, hvor Carl (der havde aflivet hans besætning) gik i chok og i en boble af uvidenhed og frygt. Alle informanterne reagerede ved at være uforstående overfor regeringens beslutning. For Arne og Carl var der mistillid til, om regeringen talte sandt, hvor Bent prøver at forstå begivenhederne, men alligevel ikke helt forstår det.

Det tredje tema er, hvilken påvirkning der er på minkavlerne seks måneder efter aflivningerne. Alle informanter nævner, at de savner deres mink hver dag, og at de hellere vil have deres mink tilbage end at have erstatningen. Arne og Carl fortæller, hvordan det stadig fylder for dem i dag, hvor Bent siger, at det ikke fylder så meget mere, selvom han beskriver et trist humør, vrede til regeringen og at han fortsat savner sine mink.

---

## Diskussion

Her præsenteres specialets diskussionsafsnit, der er inddelt i tre dele. I første del vil jeg starte med at inddrage temaerne fra analysen og sætte dem sammen med teorien fra teoriafsnittet. Efterfølgende vil den metodiske diskussion følge, hvor jeg vil berøre kvaliteten af mit speciale med udgangspunkt i fænomenologiens kvalitetskriterier, som er gyldighed, pålidelighed og generaliserbarhed. I den sidste del af diskussionsafsnittet, vil jeg se på hvilken videre forskning, der kunne være interessant og bidrage til emnet, samt hvilke praksis implikationer, der kan være i forbindelse med dette speciale.

### *Analysens fund*

I denne del af diskussionsafsnittet inddrager jeg eksisterende forskning samt teori, der kan hjælpe mig med at belyse informanternes oplevelse af begivenhederne.

### Minkavlens betydning

For landmænd er trivsel glæden ved at arbejde med dyrene, hvilket understøttes af udtalelserne i dette studie, idet glæden ved dyrene, samt at sørge for at de bliver behandlet ordentligt, har bidraget til informanternes trivsel. Forskningen viser, at årsagen til at landmænd oplever glæde ved at arbejde med dyr, er, at landmænd bliver emotionel knyttet til deres dyr, hvilket manifesterer sig ved at tale med dyrene, passe deres pels, parring, opfostring og at gøre rent ved dyrene (Nuvey et al., 2020). Ligeledes ses det, at sygdomme hos dyr forårsager emotionel bekymring eller sorg hos landmænd, som blandt andet kommer fra det bånd landmændene har til deres dyr (Crimes & Enticott, 2019). Den emotionelle tilknytning til dyrene ser jeg også hos informanterne, idet de snakker om at passe på skindet, at følge hvalpenes voksvækst, samt at gå med hvalpe i lommen.

Dette indikerer, at dyrene ikke blot er dyr uden betydning for minkavlerne. Dette viser tidligere studier også, der beretter om, at dyrene ikke blot er indkomst for landmænd, men også en vedvarende del af deres liv, hvor forbindelsen mellem dem beskrives som respektfuldt og helligt (Hall et al., 2004). Det ses også i dette studie, hvordan minkfarmen bliver en del af familien hos Arne og Carl. Arne beskriver de

---

fælles oplevelser med sine børn, og for Carl er det farens livsværk, der kører i arv, samt Carls søn, der havde købt sig ind på farmen.

Dermed forbindes minkavl ikke kun med et arbejde, men var også bundet op omkring informanternes trivsel, deres fritidsliv i form af deres hobby og som et sammenhold i familien.

Alle informanterne nævner datoerne omkring minkene, der indikerer hvordan minke-nes naturlige cyklus blev fulgt af informanterne i form af faste datoer for ,hvornår de skulle parres, hvornår der var minkhvalpe, og præcis hvornår de skulle pelses. Det var dermed ikke informanterne, der fik minkene til at passe ind i deres liv, men i stedet informanterne, der tilpassede deres liv efter minkene. Datoerne omkring minkene har derfor været en stor del af det at være minkavler, idet avlerne fulgte dyrets rytme, der var så dybt infiltreret i deres eget liv som en bærende struktur og forudsigelighed, der fortalte dem, hvornår de skulle gøre hvad.

## Oplevelse og reaktion på pressemødet

Efter pressemødet stod minkavlerne over for en livsændring, hvortil den førnævnte struktur og forudsigelighed, der var forbundet med deres hverdag med minkene, forsvandt. Om minkavlerne oplevede livsændringen som en livskrise eller en traumatisk krise afhænger, som nævnt i teoriafsnittet, af, hvordan den enkelte oplevede begivenhederne. Dog har flere studier omtalt aflivningen af dyrebesætninger som gentagende traumatiserende begivenheder for landmænd, idet der er traume i forbindelse med aflivningerne, men også under den efterfølgende oprydning af farmen (Mort et al., 2005). Definitionen af en traumatisk begivenhed i dette speciale var en begivenhed, der lå uden for individets normale hverdagsliv, og som blandt andet var en trussel mod individets grundlæggende værdier. Videre er traumatiske oplevelser pludselige og kan opleves urimelige (Axelson, 2010). I forhold til dette speciale, så vil jeg argumentere for at pressemødet og de efterfølgende aflivninger ligger uden for informanternes normale hverdagsliv, hvilket også understøttes af Carls udtalelse om, at han aldrig troede dette ville ske i Danmark. Ligeledes ser jeg, hvordan informanternes grundværdi om at behandle minkene ordentligt midlertidigt kolliderer med billeder af døde mink i fjernsynet, samt mink smidt på jorden.

Alle informanterne oplevede manglende forståelse for, at minkene skulle aflives.

Både Bent og Carl nævner, at minkene ikke var syge, og at minkene sagtens kunne



---

leve videre trods smitte. Ud over at de finder det uforståeligt, så får jeg også oplevelsen af at de finder det urimeligt, fordi dyrene havde det godt imens de var syge og hurtigt kom over det, så de led ikke, og dermed var det unødvendigt at aflive dem. Hermed vil jeg argumentere for, at de begivenheder, som informanterne oplevede, ligger uden for deres normale hverdagsliv, som kortvarigt har kollideret med deres grundværdi og som var en pludselig begivenhed, som informanterne oplever som urimelig og dermed går under definitionen som en traumatisk krise oplevelse.

Det kræver dog yderligere fokus på informanternes reaktion på begivenhederne, samt hvordan de har det seks måneder efter, før deres oplevelse endeligt kan defineres som en traumatisk krise.

Arne og Carl reagerer på pressemødet ved at beskrive sig selv som en robot eller som at være med i et show. Dette indikerer, at begivenheden har været så følelsesmæssigt voldsomme, at deres psykiske forsvar satte ind og distancerede dem fra begivenhederne (Videbech et al., 2018). Dermed ses deres reaktioner som passende til en traumatisk krise oplevelse. Bent reagerede på en anden måde end de to andre informanter, idet han overvejede sine muligheder. Dette indikerer, at han kunne håndtere det følelsesmæssige pres, tog en beslutning og arbejdede derudfra. Bent kan også huske, hvad der skete de forskellige dage, hvilket indikerer, at han var tilstedeværende og dermed ikke havde samme behov for at distancere sig fra begivenhederne, som de andre informanter. Dermed ses Bents reaktioner ikke som udtryk for en traumatisk krise, idet hans reaktioner efter pressemødet ikke virker til at besidde det samme behov for distance som de andre informanter. Bent er også 66 år, så en påstand kan være, at Bent bevægede sig fra en livsfase på arbejdsmarkedet til en anden livsfase som pensionist, og dermed oplevedes begivenhederne som en livskrise i stedet for en traumatisk krise.

Alle informanter oplever begivenhederne som en traumatisk krise, men det er kun Arne og Carl der har klare traumatiske reaktioner på pressemødet.

Som nævnt er det også nødvendigt at se på informanternes reaktioner efter seks måneder for at kunne afgøre, om de oplever begivenhederne som en livskrise eller en traumatisk krise. Grunden til det er, at individers tilpasning sker hurtigere efter en livskrise end efter en traumatisk krise, så ved at se på informanternes reaktioner seks måneder, kan det bidrage med yderligere forståelse af informanternes oplevelse af begivenhederne.

---

## Reaktioner seks måneder efter

Det er nødvendigt at se på informanternes reaktioner seks måneder efter, idet reaktionerne er forskellige alt efter om individet oplever en livskrise eller en traumatisk krise. Ved oplevelse af en livskrise tilpasser individet sig den nye livsfase og er følelsesmæssigt stabil igen efter seks måneder. Hvorimod mennesker, der har oplevet en traumatisk krise, vil have store følelsesmæssige reaktioner og ofte har erindringsbilleder, der sidder fast (Axelson, 2010).

Seks måneder efter beskriver informanterne, at de er ramt af tristhed, depression eller fortsat føler sig i en boble. Alle informanter viser også fortsat vrede mod regeringen og Statsministeren seks måneder efter. Dette indikerer, at informanterne ikke er følelsesmæssig tilbage, som de var før begivenhederne, hvilket dermed mest indikerer en traumatisk krise frem for en livskrise.

Erindringsbilleder, der kom til individet om natten, var endnu et tegn på traumatisk krise. Ingen af informanterne fortæller om billeder når de drømmer, men jeg spørger ind til om der er billeder, der sidder fast, hvor Arne fortæller om aflivningen af den sidste mink. Når sådan et billede sætter sig fast hos mennesker, der er vant til at aflive, så giver det en indikation på, hvor voldsomt det har været for ham. For Bent var aflivningerne ikke det værste, men han husker i stedet minkene, der svulmede op og kom ud af den container, der ikke blev hentet. Carl fortæller ikke om et billede fra aflivningerne, men for ham var det billedet af hans far, der dukkede op som et minde om, at han svigtede sin far, idet han ikke kunne holde sit løfte om at føre farmen videre.

Informanterne beskriver her billeder, der sidder fast, men jeg som interviewer fik ikke spurgt mere uddybende ind til billederne. Derfor vides det ikke med sikkerhed om det fylder hos informanterne i samme omfang som det ses i andre studier, hvor landmænd oplevede efterfølgende flashback og mareridt efter begivenhederne (Olff et al, 2005).

Informanternes accept af begivenhederne seks måneder efter er forskellige. Arne og Carl finder det fortsat svært at acceptere regeringens beslutning og er stadig fyldt med mistillid til regeringen. Bent virker længere i hans accept af situationen end de to andre gør, hvilket støtter op om indikationen på, at han følelsesmæssigt er mere afklaret med begivenhederne. Dette bidrager yderligere til påstanden om, at han

---

oplever det som en livskrise frem for en traumatisk krise, men selvom Bent siger han har accepteret, så er der stadig indikationer på det modsatte. Bent er forsat så vred på Statsministeren, at han stadig bliver nødt til at undgå hende i fjernsynet seks måneder efter, hvilket giver et indtryk af, at han ikke er følelsesmæssigt afklaret seks måneder efter og heller ikke har accepteret det helt endnu.

Alle informanter viser indikationer på, at de oplever begivenhederne som en traumatisk krise, hvortil Bent er den der udviser mindst krise traumatiske reaktioner. Begivenhederne medførte en pludselig ændring i informanternes hverdag, som de oplevede som urimelige, hvortil Carl og Arne distancerede sig fra følelserne i deres reaktioner, hvilket Bent ikke gjorde. Alligevel er alle informanter stadig påvirkede af begivenhederne seks måneder efter, hvorfor jeg vil argumentere for, at alle informanterne oplevede begivenhederne som en traumatisk krise. Dermed ser jeg ikke informanternes oplevelser som en periodisk stress belastning eller en livskrise, eftersom at følelserne er for store og vedvarende over længere tid hos informanterne.

## Hvorfor reagerede informanterne?

Reaktioner fra landmænd, der har fået aflivet deres besætninger, har en tendens til at være ens, hvor de først oplever en følelse af tab efter aflivningerne, hvorefter de økonomiske konsekvenser vil bidrage til yderligere stress (Crimes & Enticott, 2019; Mitra et al., 2009). Trivsel for denne målgruppe var at være selvhjulpne, herunder også at have styr på økonomien, hvilket forsvandt efter pressemødet, hvorefter en del af informanternes trivsel også forsvandt. Derudover mangler informanterne også den bærende struktur og rutine, som minkene medførte til farmen. Endvidere blev deres hobby fjernet, livsværk og livsstilen forsvandt også sammen med minkene. Det efterlod informanterne med manglende kontrol over situationen, hvor tab af kontrol også ses fra andre studier af landmænd, der har mistet deres besætninger (Olf et al, 2005). Det, at informanterne ikke har mink mere, rammer deres trivsel, deres økonomi, deres hverdagsrutine, deres fritidsinteresser, samt deres fremtidsplaner og familiens fremtid. Yderligere rammer det også ned i nogle generelle livsværdier for informanterne om at behandle dyr ordentligt, videreføre slægtsgården, familiens samlingspunkt, der også gik tabt under aflivningerne.

---

Med dette indblik i, at livet uden mink ikke kun påvirker arbejdet, men også fritiden og familielivet, ses der omfattende livsændringer for informanterne. På sådanne ændringer er det alment menneskeligt at reagere ved at opleve begivenhederne som uforståelige, u håndterlige og med store vrede følelser (Axelson, 2010).

## Mistillid og forståelse

Uforstående, mistillid og vrede følelser er hvad informanterne fortæller, at de stod tilbage med efter aflivningerne.

Mistilliden ses hos informanterne Arne og Carl, hvor de oplever at der var flere indikationer på, at regeringen havde planlagt det hele. Indikationer, som at regeringen ikke havde rådført sig med andre, der havde kendskab til branchen, minkene blev ikke særlig syge, regeringens undersøgelse af massegrave og indsamlingen af aflivningsvogne var også med til at indikere et planlagt angreb mod minkavlerne. Ved at se på andre studier opdages det, at andre landmænd, der har fået aflivet deres besætninger tidligere, også har reageret med mistillid til embedsmænd eller til regeringen (Hannay & Ray, 2001). En forklaring på denne reaktion hos landmænd ses i et studie af Crimes & Enticott (2019), for når dyrene er aflivet, så kan det at bebrejde andre den fiasko, der er ved at miste sin besætning, bevare en følelse af selvværd hos landmændene (Crimes & Enticott, 2019). Et andet aspekt er, at individer under en krise kan opleve, at de ikke længere kan stole på tilværelsens orden, fornuft og mening (Cullberg, 2007). Efter et potentielt traume ses en overvældende stressbelastning hos individet, hvor de får ødelagt deres følelse af at være usårlig med udtalelser som ”Jeg troede ikke det ville ske for mig”. Det er individets forestilling om at være tryk og beskyttet, der bryder sammen, og det tager tid at genopbygge den tryghed og tillid, som der var førhen (Axelson, 2010). Carl nævner under hans interview, at han aldrig troede det ville ske i Danmark, hvilket er meget lignende den udtalelse om ”jeg troede aldrig det ville ske for mig”. Dermed er Carls tryghed og tillid til samfundet forsvundet, hvilket han og Arne begge åbenlyst fortæller under interviewet. Dermed bebrejder de regeringen i et forsøg på at bibeholde en følelse af selvværd, samt for at skabe mening i en verden, der er svær for dem at stole på efter pressemødet. Samme form for mistillid og meningsforståelse fortæller Bent ikke om under hans interview, i stedet får jeg indtryk af, at han prøver at danne mening på en anden måde.

---

Bents meningsdannelse sker hver gang han prøver at forstå begivenhederne, også selvom det ikke lykkedes for ham altid, så hjælper hans forsøg på forståelse ham med at udholde den situation, han befinder sig i.

Dermed ses, at de tre informanter har to forskellige måder at skabe mening på i deres tilværelse via mistillid eller forståelse, som efter pressemødet er blevet rystet i en sådan grad, at de har mistet meningen og tilværelsens orden.

## Kvantitative studier vs. Kvalitative studier

De kvantitative studier bidrager med statistisk forskel mellem landmænd med mistede besætninger og landmænd uden mistede besætninger, hvor der ikke ses forværring i landmændenes trivsel. Dette efterlader et indtryk af, at aflivningerne ikke påvirkede landmændene betydeligt. Ligeledes finder Crimes & Enticott (2019) i deres studie, at landmænd ikke rammes hårdt på deres trivsel. Her nævner de, at der kan være flere faktorer, der ligger til årsag for det. Det kan være faktorer som personlighed og erfaringen med at håndtere sygdomme, der spiller ind og medfører, at trivslen ikke blev påvirket hos landmændene (Crimes & Enticott, 2019).

At trivslen ikke bliver påvirket efter at landmænd mister deres besætninger, er ikke hvad de kvalitative studier finder. De kvalitative studier beskriver at aflivningerne var traumatiske oplevelser og finder påvirkning hos landmændene fem år efter sygdomsudbruddet (Mitra et al., 2009; Mort et al., 2005). Ligeledes finder jeg i dette speciale, at informanterne oplever begivenhederne som en traumatisk krise oplevelse, hvilket medfører forværring af deres trivsel over en længere periode.

Forskellen på de kvantitative studier og dette speciale er at minkavlerne ikke kunne have haft kendskab til Covid-19 i mink før, hvilket dermed ikke er en faktor, der kan spille ind i forhold til deres trivsel, ligesom Crimes og Enticott nævner. En anden forskel er også, at landmændene i de kvantitative studier alle har mulighed for at starte nye besætninger op, hvilket minkavlerne i Danmark ikke har mulighed for før efter to år. Det var også Crimes og Enticott der fandt, at en del af landmænds trivsel også var bundet op på muligheden i at fortsætte med dyrene. Denne mulighed har minkavlerne ikke, hvilket også kan forklare forskellen i udfaldet på de kvantitative studier og dette speciale. Dog forklarer dette ikke forskellen på de kvantitative studier og de andre kvalitative studier, der ligeledes undersøger landmænd, der har mulighed for at starte deres besætninger op igen.

---

Der tegner sig et billede af, at de kvantitative studier ikke får fanget landmændenes udfordringer efter aflivningerne, idet de kvalitative studier viser et bekymrende billede af i hvilket omfang, landmænd oplever og påvirkes af at miste deres besætninger.

## *Diskussion af specialets forskningskvalitet*

I dette kapitel vil specialets metodiske styrker og svagheder blive vurderet. Dette har jeg gjort ud fra de fænomenologiske kvalitetskriterier med udgangspunkt i gyldighed, pålidelighed og generaliserbarhed.

### Validitet

Gyldighed kaldes også for validitet og handler om, hvorvidt studiet undersøger det, den siger den vil undersøge (Kvale & Brinkmann, 2009). Validiteten kan igennem et studie kontrolleres på flere måder. F.eks. ved at sikre informanternes udsagn under interviewene. Dette har jeg forsøgt at imødekomme ved at lave opsummeringer af det, min informant har sagt under interviewet (Tanggaard & Brinkmann, 2020b). Samtidig med opsummeringerne forsikrede jeg mine informanter om muligheden for at korrigere mig, hvis jeg sagde noget, der ikke stemte overens med det de mente. Det var samtidig en måde at sikre objektiviteten under mine interviews, idet jeg fik tjekket, at min forforståelse ikke farvede deres udsagn. For at sikre at informanten kunne føle sig tryk nok til at protestere eller modsige mine udsagn, indledte jeg interviewet med interesse spørgsmål omkring, hvor længe informanterne havde været minkavlere, og hvorfor de blev minkavlere. Dette var for at skabe en god stemning under interviewet, der gav informanterne tryk til at korrigere mine udsagn (Kvale & Brinkmann, 2009)

Ovenstående var eksempler på styrker ved undersøgelsens validitet. En almindelig kritik af interview som metode, der også anses som en svaghed ved metoden, er, at resultaterne er ugyldige, hvis informanterne ikke taler sandt (Kvale & Brinkmann, 2009). Ifølge Kvale og Brinkmann (2009) så er det ikke sikkert informanter fortæller sandheden i forhold til det der konkret skete i situationen, men i stedet fortæller informanten det, som står frem i informantens bevidsthed og oplevelse af begivenhederne. Det er netop dette jeg søgte i specialet, hvor jeg var interesseret i at undersøge

---

begivenhederne sådan som minkavlerne oplevede det, med de reaktioner de havde i situationerne, samt hvordan oplevelserne stod frem for dem.

## Reliabilitet

Pålidelighed kaldes også reliabilitet og anvendes til at undersøge specialets gennemsigthed, konsistens og troværdighed af den anvendte metode og specialets resultater.

For at skabe gennemsigthed i specialet har jeg beskrevet mine metodiske overvejelser under metodeafsnittet. Derudover har jeg vedlagt min interviewguide som bilag. Gennemsigtheden i specialet er ikke for, at andre skal kunne reproducere studiet og opnå samme resultat, men fordi den viden, der opstår under et interview, er social konstrueret i den relation, der opstår mellem interviewer og informant. Dette betyder, at andre ikke vil kunne gennemføre det samme interview og opnå det samme resultat. I stedet er hensigten med at være gennemsigtig, at give læseren en mulighed for kritisk at forholde sig til studiets metode og resultater (Kvale & Brinkmann, 2009; Tanggaard & Brinkmann, 2020b).

Vedrørende specialets konsistent har jeg anvendt den samme tilgang til interviewene, transskriptionerne, samt analysen. Selv under pilotinterviewet bevarede jeg samme opsætning af interviewguide, der gjorde interviewet konsistent med de andre interviews, hvilket også var grunden til, at jeg valgte at inkludere pilotstudiet i specialets empiri (Kvale & Brinkmann, 2009).

For at sikre specialets troværdighed har jeg vedlagt transskriptioner af interviewene, samt lavet henvisninger i form af bilag og linje nr. under analyseafsnittet. Årsagen til dette er at give læseren mulighed for at følge mine fortolkninger, samt at vurdere citaterne i den kontekst der følger. Endvidere giver det læseren mulighed for at danne sin egen forståelse af sammenhængen (Tanggaard & Brinkmann, 2020b)

## Generaliserbarhed

Generaliserbarhed ser på om specialets resultater kan overføres til andre situationer. Den kvalitative tilgang kritiseres for ikke at efterstræbe den samme form for generaliserbarhed som det ses i det naturvidenskabelige paradigme (Kvale & Brinkmann, 2009). I stedet kan et kvalitativt studie bidrage til den videnskabelige udvikling som et alternativ til andre metoder eller som et supplement til andre metoder (Flyvbjerg,

---

2020). Et bidrag til den videnskabelige udvikling er sådan jeg ser dette speciale. Målet har været at få et indblik i den enkelte minkavlens livsverden og oplevelse af begivenhederne, samt hvordan de har det seks måneder efter. Selvom minkavlerne havde forskellige oplevelser af begivenhederne, så var der mange forhold der gik igen, hvilket giver mig en indikation af, at andre minkavlere kan opleve samme traumatiske krise omkring begivenhederne, samt være påvirket seks måneder efter. Disse resultater ser jeg som et bidrag til litteraturen på et område, hvor der er begrænset med viden i forvejen. Dermed bidrager dette speciale som et afsæt til at uddybe feltet endnu mere.

## *Videre forskning og praksis implikationer*

I dette afsnit fremvises refleksioner over specialets resultater. Først ser jeg på hvilke videre forskning der kan være i forlængelse af dette speciale, hvorefter jeg overvejer hvilke praktiske implikationer, der kan være i forlængelse af specialets resultater.

### Videre forskning

Noget tyder på, at de kvantitative studier ikke får fanget de belastninger landmænd står overfor, når de mister deres besætninger. Derfor er det vigtigt med yderligere forskning på dette område for at få et større indblik i hvordan det påvirker landmænd, når de mister deres besætninger, men også for at undersøge hvorfor de kvantitative studier ikke fanger målgruppen. Derfor kunne videre forskning med fordel gå på at validere spørgeskemaerne overfor denne målgruppe, idet deres karaktertræk kan medføre, at deres resultater på et spørgeskema er anderledes end den generelle befolkning.

Et andet område, der kunne være værd at undersøge nærmere og som dette speciale ikke har haft fokus på, var familierne omkring minkavleren. Det at have en minkfarm medførte også, at familien ofte bidrog til arbejde på gården, hvor det kan antages, at det også har påvirket familien omkring minkavleren, når dyrene aflives. Derfor kunne det være et emne for videre forskning at undersøge påvirkningen af begivenhederne for ægtefæller og børn til minkavlere, samt hvordan familierne bedst hjælpes videre under sådanne omstændigheder, hvis der findes behov for dette.



---

## Praksisimplikationer

Som nævnt i teoriafsnittet kan landmænd, og herunder også minkavlere, være tilbageholdende med at søge hjælp i sundhedssystemet. Mitra et al. (2009) finder, at landmænds tillid til deres terapeut eller konsulent bygger på hvor meget erfaring de har om den landlige kultur, frem for hvor meget erfaring med terapi eller konsultationer de ellers har. Mitra et al. argumenterer for, at kulturforståelsen hos terapeuten er vigtig for at kunne forstå konteksten, som landmændenes daglige erfaringer er i og dermed giver en bedre mulighed for at adressere landmændenes bekymringer (Mitra et al., 2009). Dette ser jeg som brugbar viden i henhold til landmænd og minkavlere som målgruppe. Landmænd søger mindre hjælp for deres psykiske udfordringer som mistro, end de gør for deres fysiske udfordringer (Conrad & Warwick-Booth, 2010) Derfor vil det være af stor betydning, at der sidder en terapeut eller en konsulent med en landbrugsfaglig baggrund eller med dybdegående kendskab til den landlige kultur, for at skabe den nødvendige tillid og alliance, når landmanden søger hjælpen. Kendskabet til målgruppen kan samtidig sikre, at landmændene ikke bliver afvist uden den nødvendige grund, fordi de får negligeret deres problemer eller udtrykker deres følelser på en anden måde end den almindelige målgruppe ville gøre (Hall et al., 2004)

Hjælpen og støtte til minkavlere skal ikke slutte her, selvom det er over seks måneder siden at aflivningerne fandt sted. Det er dokumenteret at der kan være latens tid på traumatiske oplevelser, med forsinkede reaktioner på op til flere måneder (Peck, 2005). Derfor er det stadig vigtigt med kendskab og forståelse for hvordan minkavlerne hjælpes bedst videre.

---

## Konklusion

I dette speciale har jeg haft interesse i at undersøge, hvordan minkavlere har oplevet beskeden om, at deres besætninger skulle aflives, samt om der var tegn på længerevarende påvirkninger hos minkavlerne efter aflivningerne. På baggrund af disse interesser har jeg arbejdet ud fra følgende problemformulering:

*Hvordan har minkavlere i Danmark oplevet aflivningen af deres besætninger, samt hvordan har det påvirket dem seks måneder efter?*

Jeg har arbejdet ud fra den fænomenologiske tilgang, hvor jeg har interviewet tre minkavlere om, hvordan de oplevede og reagerede på pressemødet fra d. 4. nov., hvor beskeden om, at alle mink skulle aflives, blev givet, samt hvordan minkavlerne havde det seks måneder efter.

Jeg analyserede interviewene med en tematisk analyse, hvor jeg fandt tre gennemgående temaer hos informanterne. De første tema, der gik igen hos informanterne, var minkavlens betydning, hvor informanterne beskriver, at mink ikke blot var et arbejde for dem, men det var også deres hobby og en livsstil. Andet tema var minkavlernes reaktioner på pressemødet, hvor de reagerede forskelligt, men fælles var, at de alle var uforstående overfor at mink skulle aflives, idet minkene ikke blev særligt syge og hurtigt kom sig over smitten fra Covid-19. Det tredje og sidste tema gik på hvordan minkavlerne havde det under interview udførelsen, hvilket var præcis seks måneder efter pressemødet. Her gik det igen, at alle informanterne savnede deres mink og forsat besad en stor vrede mod regeringen og deres beslutning om at lave et midlertidigt forbud mod minkavl i Danmark.

På baggrund af disse temaer fra analysen argumenterede jeg for, hvordan det at have mink ikke blot var et arbejde for informanterne, men at informanterne havde tilpasset deres liv omkring minkens natur, og at informanternes daglige struktur og hverdagsrutine blev fastsat omkring minken.

Informanterne reagerede forskelligt på pressemødet, hvor de beskriver det som at være med i et show, eller at agerer som en robot, men fælles var, at de alle var uforstående overfor regeringens beslutning om at alle mink skulle aflives. Beslutningen og regeringens handlinger gav ikke mening for informanterne, hvortil de prøvede at

---

danne deres egen forståelse af begivenhederne. To af informanterne fandt mening i mistillid til regeringen, hvor de oplevede at regeringen løj om årsagen til at minkene skulle aflives. Den sidste informant prøvede at skabe mening og sammenhæng i begivenheder ved gentagne gange at fortælle, at han forstod hvorfor de forskellige ting var nødvendige, selvom det ikke helt lykkedes ham at forstå det helt.

Seks måneder efter pressemødet oplever informanterne at humøret stadig er påvirket med vrede til regeringen og savn til minkene der forsat fylder stadig seks måneder efter.

Informanternes oplevelse og reaktion på pressemødet og de efterfølgende begivenheder, sammenlagt med hvor de er følelsesmæssigt efter seks måneder, vidner om, at minkavlerne har oplevet begivenhederne som en traumatisk oplevelse, der stadig påvirker dem i negativt retning seks måneder efter pressemødet.

---

## Referenceliste

- Abrahamsen A. & Andersen L. S. (2020) *Kun én af 926 minkavlere har fortalt myndighederne, hvem de har ansat*. Information.dk Tilgået d. 06.05.21, fra: <https://www.information.dk/indland/2020/10/kun-926-minkavlere-fortalt-myndighederne-hvem-ansat>
- Axelsson, B. L. (2010) *Tab, om sorg og livsændring*. København: Hans Reitzels Forlag
- Bach, S. (2020) *Millioner af mink aflives: Det ved vi om smitten af mink*. Tv2nord.dk Tilgået d. 29.04.21, fra: <https://www.tv2nord.dk/nordjylland/millioner-af-mink-aflives-det-ved-vi-om-smitten-af-mink>
- Booth, N., Briscoe, M. & Powell, R. (2000) Suicide in the Farming Community: Methods used and Contact with Health Services. *Occup Environ Med*, 57, 642-644
- Brinkmann, S. (2020) Etik i en kvalitativ verden. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L. *Kvalitative metoder, en grundbog* (3. udg., pp. 581-600) Hans Reitzels Forlag
- Conrad, D. & Warwick-Booth, L. (2010) Cultural representations of masculinity and mental health. In Conrad, D. & White A. (ed.) *Promoting men's mental health*. (pp. 18-25) United Kingdom: Radcliff Publishing Ltd
- Crimes, D. & Enticott, G. (2019) Assessing the Social and Psychological Impacts of Endemic Animal Disease Amongst Farmers. *Frontiers in Veterinary Science*, 6, pp 1-13 doi: 10.3389/fvets.2019.00342
- Cullberg, J. (2007) *Krise og udvikling*. (5 udg., 2 opl.) København: Hans Reitzels Forlag
- Danskeminkavlere.dk (2020) *Screening for corona og smittebeskyttelse af mink*. Danskeminkavlere.dk Tilgået d. 24.05.21 fra: <https://www.danskeminkavlere.dk/nyheder/2020/juni/screening-for-corona-og-smittebeskyttelse-af-mink/>
- Det grønne museum (2021) *Tidslinje: Corona i Mink*. Detgroennemuseum.dk Tilgået d. 24.05.21 fra: [https://detgroennemuseum.dk/wp-content/uploads/2021/03/kilde\\_1\\_tidslinje\\_over-coronapandemiens-udvikling-1.pdf](https://detgroennemuseum.dk/wp-content/uploads/2021/03/kilde_1_tidslinje_over-coronapandemiens-udvikling-1.pdf)
- Dulmus, C. N. & Hilarski, C. (2003) When Stress Constitutes Trauma and Trauma Constitutes Crisis: The Stress-Trauma-Crisis Continuum. *Brief Treatment and Crisis Intervention*, 3, pp 27-35 DOI: 10.1093/brief-treatment/mhg008
- Eisner, C. S., Neal, R. D. & Scaife, B. (1999) The Effect of the 1996 'Beef Crisis' on

- 
- Depression and Anxiety in Farmers and Non-farming Controls. *British Journal of General Practice*, Vol. 49, pp. 385-386.
- Eller, E. (2021) *Sådan ser minkavlernes erstatning ud: 'De fleste vil få en større erstatning, end de har gæld'* dr.dk Tilgået d. 10.05.21 fra: <https://www.dr.dk/nyheder/penge/saadan-ser-minkavlernes-erstatning-ud-de-fleste-vil-faa-en-stoerre-erstatning-end-de>
- Erhvervsministeriet (2021) *Faktaark: Minkbranchen*. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Tilgået d. 07.06.21, fra: <https://fm.dk/media/18379/faktaark-om-minkbranchen.pdf>
- Fasina, O. F., Jonah, G. E., Pam, V., Milaneschi, Y., Gostoli, S. & Rafanelli, C. (2010) Psychosocial Effects Associated with Highly Pathogenic Avian Influenza (H5N1) in Nigeria. *Veterinaria Italiana*, Vol. 46 (4), pp. 459-465
- Flyvbjerg, B. (2020) Fem misforståelser om casestudiet. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L. *Kvalitative metoder, en grundbog* (3. udg. pp. 621-656) Hans Reitzels Forlag
- Fødevareministeriet (2020a) *Smittede minkbesætninger skal slås ned*. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Fvm.dk Tilgået d. 29.04.21, fra: <https://fvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/smittede-minkbesaetninger-skal-slaas-ned/>
- Fødevareministeriet (2020b) *Corona-virus: Alle mink i Danmark skal aflives*. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Fvm.dk Tilgået d. 06.05.21, fra: <https://fvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/corona-virus-alle-mink-i-danmark-skal-aflives-1/>
- Fødevarestyrelsen (2020) *Kort over kommuner med smittede minkfarme*. Foedevarestyrelsen.dk Tilgået d. 07.05.21, fra: <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Dyr/Dyr-og-Covid-19/Mink-og-COVID-19/Sider/Kort-over-kommuner-med-smittede-minkfarme.aspx>
- Gammelgaard, J. (2020) *Opråb til minkavlere: - Nu skal det stoppe*. Nordjyske.dk Tilgået d. 29.04.21, fra: <https://nordjyske.dk/nyheder/hjoerring/opraab-til-mink-avlere-nu-skal-det-stoppe/15de0c6a-e795-4ea9-a15b-3be079de8e0d>
- Garby-Holm, D. T. (2020) *Fakta-tjek: Mink-produktion er en dårlig forretning*. Piopio.dk Tilgået d. 07.05.21, fra: <https://piopio.dk/fakta-tjek-mink-produktioner-en-daarlig-forretning>
- Hall, M. J., NG, A., Ursano, R. J., Holloway, H., Fullerton, C. & Casper, J. (2004)

- 
- Psychological Impact of the Animal-Human Bond in Disaster Preparedness and Response. *Journal of Psychiatry Practice*, Vol. 10 (6), pp. 368-374.
- Hannay, D. & Jones, R. (2002) The Effects of Foot-and-mouth on the Health of Those Involved in Farming and Tourism in Dumfries and Galloway. *European Journal of General Practice* Vol. 8 pp. 83-89
- Helms, F. (2020) *Døde mink ligger på jorden: Fødevarerstyrelsen mangler containere*. Tvmidtvest.dk Tilgået d. 29.04.21, fra: <https://www.tvmidtvest.dk/thisted/doede-mink-ligger-paa-jorden-foedevarestyrelsen-mangler-containere>
- Hohnen, M. (2020) *Fakta om minkbranchen i Danmark*. Danmarks statistik. Tilgået d. 07.05.21, fra: <https://www.dst.dk/da/Statistik/bagtal/2020/2020-10-28-fakta-om-minkbranchen-i-Danmark>
- Høyer, P. (2019) *København Fur forventer prisstigninger i kommende år*. Agriwatch.dk Tilgået d. 07.05.21, fra: <https://agriwatch.dk/Nyheder/Landbrug/article11849505.ece>
- Jacobsen, B., Tanggaard, L. & Brinkmann, S. (2020) Fænomenologi. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L. *Kvalitative metoder, en grundbog* (3. udg. pp. 281-308) Hans Reitzels Forlag
- Jungersen, R. & Rydendahl, L. S. (2020) *34 minkfarme er ramt af corona: Støttepartier vil forbyde minkavl i Danmark*. Dr.dk Tilgået d. 29.04.21, fra: <https://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/34-minkfarme-er-ramt-af-corona-stoettepartier-vil-forbyde-minkavl-i>
- Kold, L. (2020) *Minkavl holder vejret frem mod pelsning: "Vi har isoleret os fuldstændigt"* landbrugsavisen.dk Tilgået d. 06.05.21, fra: <https://landbrugsavisen.dk/minkavl-holder-vejret-frem-mod-pelsning-vi-har-isoleret-os-fuldstaendig>
- København Fur (2020) *Udsættelse af København Furs Februar-auktion*. Københavnfur.com Tilgået d. 07.05.21, fra: <https://www.koebenhagenfur.com/da/nyheder/2020/januar/udsattelse-af-koebenhagen-furs-februar-auktion/>
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009) *Interview – introduktion til et håndværk*. København: Hans Reitzels Forlag
- Langdridge, D. (2007) *Phenomenological Psychology. Theory, Research and Method*. England: Pearson Education Limited
-

- 
- Liepins, R. (2000) Making Men: The Construction and Representation of Agriculture-Based Masculinities in Australia and New Zealand. *Rural Sociology*, vol. 65 (4), pp. 605-620
- Mitra, D. Amaratunga, C., Sutherns, R., Pletsch, V., Corneil, W., Crowe, S. & Krewski, D. (2009) The Psychosocial and Socioeconomic Consequences of Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE): A Community Impact Study. *Journal of Toxicology and Environmental Health*, 6, pp. 1106-1112 DOI: 10.1080/15287390903084637
- Mort, M., Convery, I., Baxter, J. & Bailey, C. (2005) Psychosocial Effects of the 2001 UK Foot and Mouth Disease Epidemic in a Rural Population: Qualitative Diary based Study. *Bmj.com* pp. 1-5 doi 10.1136/bmj.38603.375856.68
- Møhl, B. & Simonsen, E. (2010) Med mennesket i centrum. In: E. Simonsen & B. Møhl *Grundbog i Psykiatri* (1 udg., 5. Opl. Pp. 33-56) Hans Reitzels Forlag
- Møller, E. S. (2020) *Minkalver: Nu er der aflivet, hvad skal der så ske?* Maskinbladet.dk Tilgæet d. 10.05.21 fra: <https://www.maskinbladet.dk/artikel/69777-minkavler-nu-aflivet-hvad-skal-sa-ske>
- Nuvey F. S. et al., (2020) Poor mental health of livestock farmers in Africa: a mixed methods case study from Ghana. *BMC Public Health*, 20:825 pp. 1-12 DOI: <https://doi.org/10.1186/s12889-020-08949-2>
- Olf, M., Koeter, M. W. J., Heleen Van Haaften, E., Kersten, P. H & Gersons, B. P. R. (2005) Impact of a Foot and Mouth Disease Crisis on Post-Traumatic Stress Symptoms in Farmers. *British Journal of Psychiatry*, Vol. 186, pp. 165-166 DOI: 10.1192/bjp.186.2.165
- Peck, D. F. (2005) Foot and Mouth Outbreak: Lessons for Mental Health Services. *Advances in Psychiatric Treatment*, Vol. 11, pp. 270-276
- Peck, D. F., Grant, S., McArthur, W. & Godden, D. (2002) Psychological Impact of Foot-and-Mouth Disease on Farmers. *Journal of Mental Health*, Vol. 11 (5), pp. 523-531 DOI: 10.1080/09638230020023877
- Reintoft, H. (2020) *Minkavler: Hvis jeg falder, tager jeg 36 andre farme med.* Jv.dk Tilgæet d. 06.05.21 fra: <https://jv.dk/artikel/minkavler-hvis-jeg-falder-tager-jeg-36-andre-farme-med>
- Retsinformation (2020) *Lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink.* Retsinformation.dk Tilgæet d. 28.04.21, fra: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2020/2185>
-

- 
- Ritzau (2020) *Regeringen vil ikke forbyde minkavl lige nu trods smitte*. Bt.dk Tilgået d. 29.04.21 fra: <https://www.bt.dk/politik/regeringen-vil-ikke-forbyde-minkavl-lige-nu-trods-smitte>
- Robertson, S., Elder, K. & Coombs, R. (2010) Rural men's mental health. In Conrad, D. & White A. (ed.) *Promoting men's mental health*. (pp. 57-73) United Kingdom: Radcliff Publishing Ltd
- Sonne, F. & Brix, L. (2020) *Overblik: Få de videnskabelige fakta om den omstridte mink-mutation cluster 5*. videnskab.dk Tilgået d. 28.04.21, fra: <https://videnskab.dk/krop-sundhed/overblik-faa-de-videnskabelige-fakta-om-den-omstridte-mink-mutation-cluster-5>
- SSI (2020) *Mutationer i minkvirus*. ssi.dk Tilgået d. 28.04.21, fra: <https://www.ssi.dk/aktuelt/nyheder/2020/mutationer-i-minkvirus>
- Statsministeriet (2020) *Pressemøde den 4. november 2020*. Stm.dk Tilgået d. 29.04.21, fra: <https://www.stm.dk/presse/pressemoedearkiv/pressemoeden-4-november-2020/>
- Steffensen, J. S. (2020) *Prisfaldet på minkskind fortsætter: For syv år siden var prisen fire gange så høj*. Tv2nord.dk Tilgået d. 07.05.21, fra: <https://www.tv2nord.dk/nordjylland/prisfaldet-paa-minkskind-fortsætter-syv-aar-siden-var-prisen-fire-gange-saa-hoej>
- Søe, C. (2020) *Fortvivlede minkavlere vinker farvel til deres livsværk*. Tv2.dk Tilgået d. 07.05.21, fra: <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2020-11-04-fortvivlede-mink-avlere-vinker-farvel-til-deres-livsvaerk>
- Tanggaard, L. & Brinkmann, S. (2020a) Interview: samtalen som forskningsmetode. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L. *Kvalitative metoder, en grundbog* (3. udg. pp. 33-64) Hans Reitzels Forlag
- Tanggaard, L. & Brinkmann (2020b) Kvalitet i kvalitative studier. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L. *Kvalitative metoder, en grundbog* (3. udg. pp. 657-670) Hans Reitzels Forlag
- Thomsen, E. B. (2020) *Minkavler om aflivningen: De har slet ikke styr på det*. Lanbrugsavisen.dk Tilgået d. 29.04.21, fra: <https://landbrugsavisen.dk/minkavler-om-aflivningen-de-har-slet-ikke-styr-pa-det>
- Trolle, J. S. & Prakash, T. (2020) *Regeringen kræver alle mink aflivet, men har end*



---

*nu ikke lovgivningen til det.* Dr.dk Tilgået d. 06.05.21, fra: <https://www.dr.dk/nyheder/politik/regeringen-kraever-alle-mink-aflivet-men-har-endnu-ikke-lovgivningen-til-det>

Videbech, P., Kjølbye, M., Sørensen, T. & Vestergaard, P. (2018) *Psykiatri en lære bog om voksnes psykiske sygdomme* (6. ed.) København: FADL's Forlag

Walsh, R., Teo, T. & Baydala, A. (2014) *A critical history and philosophy of psychology*. United Kingdom: Cambridge University Press

WHO (2006) *Avian influenza – situation in Nigeria – update 2*. who.dk Tilgået d. 08.04.21, fra [https://www.who.int/csr/don/2006\\_03\\_09/en/](https://www.who.int/csr/don/2006_03_09/en/)

White, A. (2010) Introduction. In Conrad, D. & White A. (ed.) *Promoting men's mental health*. (pp. 1-7) United Kingdom: Radcliff Publishing Ltd